

ÅRSBERETNING 2010

Longyearbyen – unikt, trygt og skapende

LONGYEARBYEN LOKALSTYRE

INNHold

INNHold	2
LEDERENS KOMMENTAR.....	3
POLITISK ORGANISERING	5
Rammer for virksomheten	5
Politisk struktur	5
Administrasjonsutvalget	6
Miljø- og næringsutvalget	6
Styret for Longyearbyen lokalstyre Bydrift KF	6
Styret for Longyearbyen lokalstyre Kultur- og fritidsforetak KF	7
Styret for Longyearbyen lokalstyre Oppvekstforetak KF	7
Ungdomsråd	7
Barnerepresentant	8
Offentlig spørretid	8
ADMINISTRASJONSSJEFENS KOMMENTAR.....	9
ADMINISTRASJON	10
Longyearbyen lokalstyre	10
Administrativ organisering	10
Åpenhet og tilgjengelighet	10
Publikasjoner	11
Målstyring	12
Økonomi	12
Korkpenger	12
Brukerundersøkelser	12
SAMFUNNSUTVIKLING.....	13
Visjon: Longyearbyen – unikt, trygt og skapende	13
Miljø	13
Arealplanlegging	13
Byggeaktivitet	14
Tjenester for barn og familier	14
Forebyggende arbeid	15
Rusforebyggende arbeid	16
Skjenkebevillinger	16
Næringsfond og Innovasjon Norge	16
Statistikk	16
BYDRIFT KF.....	17
Styrets beretning	17
Organisasjon/bemanning	17
Mål og resultater	18
Prosjekter	19
Energiverket	20
Teknisk infrastruktur	20
Eiendomsforvaltning	22
Brann- og beredskap	22
Longyearbyen havn	24
KULTUR- OG FRITIDSFORETAK KF.....	27
Hovedmål for Longyearbyen lokalstyre Kultur- og fritidsforetak KF	27
Arrangementer og aktiviteter	27
Longyearbyen kino	28
Longyearbyen folkebibliotek	28
Svalbardhallen med nærmiljøanlegg	29
Øvrige anlegg	29
Galleri Svalbard og Longyearbyen kunst-og håndverksenter	29
Tyfysstatuetten	30
Ungdommens kulturstipend	30
Ungdomsklubben og selvstyrt ungdomshus	31
Longyearbyen kulturhus - prosess og resultat	32
OPPVEKSTFORETAK KF	34
Barnehager	36
Longyearbyen skole	38
MÅLOPPNÅELSE 2010.....	40
NØKKELTALL	44
KOMMENTARER TIL REGNSKAPET	45
Egenkapital	45
Regnskapsresultat 2010	46
Vesentlige endringer i driftssituasjon og økonomiske forhold	46
KORKPENG 2010	47
VEDLEGG SAMFUNNS- OG NÆRINGSANALYSEN FOR DRIFTSÅRET 2009	48

LEDERENS KOMMENTAR

Leder Kjell Mork. Foto: Kyrre S. Fledsberg

Også i 2010 har Longyearbyen lokalstyre i stor grad videreført sine aktiviteter fra tidligere år. Innbyggerne i Longyearbyen er hver dag året rundt storforbrukere av de mange tjenestene som lokalstyret produserer og leverer. At denne aktiviteten har god kvalitet er derfor viktig for oss alle. Dette krever innsats fra mange ledd slik at resultatet blir mest mulig positivt. Skulle det være områder der det er behov for forbedring, er det alle sitt ansvar å gjøre noe med det. Dette har med omdømmebygging å gjøre, og her er det viktig å være bevisst på at man er tjenere for innbyggerne samtidig som det enkelte individ i Longyearbyen også må være en medspiller. Longyearbyen lokalstyre har gjennomført en brukerundersøkelse blant innbyggerne når det gjelder kvaliteten på de tjenestene som leveres. Resultatene her er positive, men det er fortsatt forbedringspotensialer på enkelte felt. Mulighetene for å videreutvikle Longyearbyen til et enda bedre samfunn å bo og leve i er der, det er bare vår evne til å se utfordringene og det å klare å løse disse som skaper begrensninger.

Rett nok er de økonomiske rammevilkårene her vesentlige. Det systemet vi har i dag medfører at vi er avhengige av statlige overføringer. Det er alltid prosjekter som burde ha vært løst, men der økonomi setter grenser. Dagens overføringer er knappe til den daglige driften og helt klart for små til framtidige store investeringer. Det er

her nok bare å nevne energisituasjonen i Longyearbyen. Denne er nå under utredning og vi vil dermed få et konkret bilde av det som må gjøres i framtiden. Samtidig kommer det stadig nye krav fra myndighetene på mange områder. Her kan man for eksempel nevne nye krav til rensing fra Klif som man må forsøke å få løst i relativt kort framtid. Vi snakker da om betydelige investeringer som ikke kun kan brukerfinansieres.

Folketallet i Longyearbyen ser nå ut til å stabilisere seg på rundt 2000 innbyggere. Dette tallet er stort nok til fortsatt å legge ytterligere press på enkelte sektorer. Skolen må gjennomgå en utbygging og på barnehagesiden er man fremdeles presset med tanke på å kunne tilby full barnehagedekning.

Næringslivet i Longyearbyen utvikler seg stadig, men har på mange områder ikke rammevilkår som er forutsigbare og gode nok. Dette gjelder både de store og sentrale aktørene som betyr svært mye for innbyggerne i Longyearbyen, men slike vilkår er også av vesentlig viktighet for de mange mindre aktørene. Longyearbyen lokalstyre bør ha større fokus på denne saken i de kommende årene. Det er her verdt å merke seg at lokalstyret etter min mening burde ha klargjorte tomteområder for de som ønsker det. Det er summen av all aktivitet som til slutt skaper et godt samfunn å bo i. To store aktører utvikler seg i en positiv retning for Longyearbyen. Jeg

tenker da på reiselivsnæringen og UNIS. Aktiviteten her har nå nådd et volum som er av stor betydning for byen vår. For næringslivet er det også flere nye og spennende områder som det er verdt å vurdere å satse på. Den betydelige arktiske logistikkompetansen som finnes i Longyearbyen burde ha gode utviklingsmuligheter både innenfor havneutvikling og når det gjelder forskning på mange områder.

Innenfor dagens lovverk er det fortsatt behov for justeringer på mange felt. Avklaring rundt lovverket er lovet å bli prioritert, men her har lite skjedd. Ikke minst gjelder det nødvendige avklaringer på forhold som angår utenlandske borgere. Våre nye landsmenn er en viktig ressurs for samfunnet vårt og de er med på å gjøre Longyearbyen til et fargerikt og internasjonalt samfunn.

Av de mindre, men likevel viktige sakene, er det bra at det nå endelig ser ut til å komme på plass en direkte-melding til 110 sentralen når det gjelder brann. Dette er et eksempel på en sak som forlengst burde ha funnet sin løsning. En slik varsling er spesielt viktig i Longyearbyen, fordi store deler av bebyggelsen består av en bygningsmasse som er mer utsatt i en brannsituasjon enn det man finner i de fleste fastlandssamfunn det er naturlig å sammenligne seg med.

I desember i 2010 ble det nye kulturhuset innviet og tatt i bruk. Her har befolkningen nå fått en arena som vil kunne gi både det lokale kulturlivet og tilreisende artister

enda bedre muligheter. Jeg vil nok en gang få rose våre lokale kulturaktører. De produserer og leverer kulturopplevelser av meget høy kvalitet. Det er ekstra hyggelig å registrere at så mange av den yngre garde også følger opp kulturarbeidet. Her er det mange lovende talenter!

Innenfor det utvidete kulturbegrepet er aktiviteten også stor. Aktiviteten i Svalbardhallen nærmer seg nå en smertegrense. Det vil de kommende årene derfor bli nødvendig å se på mulighetene for finansiering rundt en eventuell utvidelse. At et motorsportområde er åpnet det siste året er også et positivt trekk. Her kan nye grupper få utfolde seg innenfor kontrollerte grenser.

Avslutningsvis må de mange små og store ildsjelene som på mange felt gjør en stor gratisinnsats nevnes. Uten disse hadde Longyearbyen vært et mye mindre unikt - trygt og skapende samfunn. Et samfunn som vi alle kan være stolte av å være en del av. Måtte alle sin innsats være medvirkende til at denne holdningen videreutvikles og videreføres!

Longyearbyen, mars 2011.

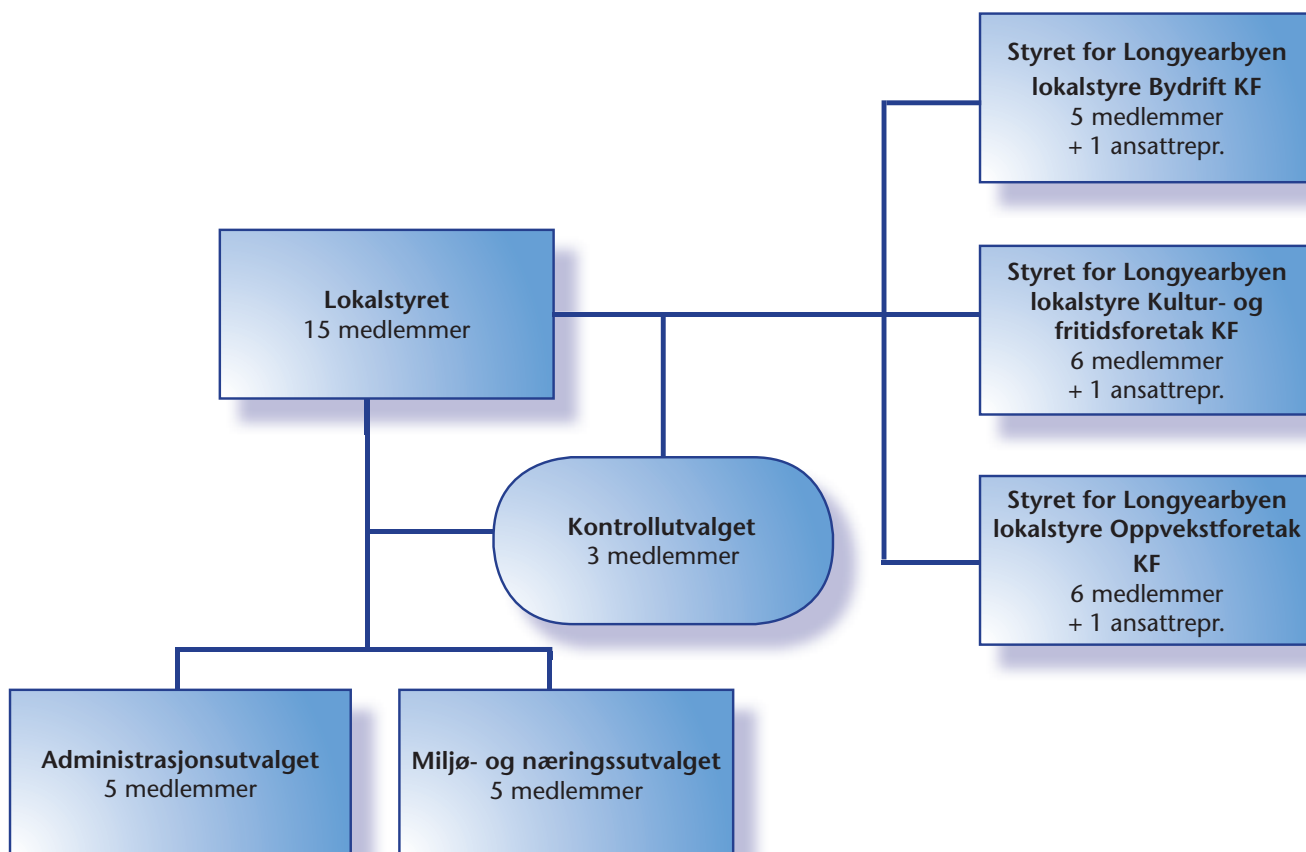
Kjell Mork

Kjell Mork
Leder Longyearbyen lokalstyre.

Lokalstyreleder Kjell Mork overrekker nøkkelen til det nye kulturhuset til Kultur- og fritidsforetakets daglige leder Einar Buøy.
Foto: Line Nagell Ylvisåker

POLITISK ORGANISERING

RAMMER FOR VIRKSOMHETEN

Longyearbyen lokalstyres virksomhet reguleres av svalbardlovens kapittel 5. Longyearbyen lokalstyres ansvarsområde er avgrenset til Longyearbyen planområde. Innenfor sitt ansvarsområde kan Longyearbyen lokal-

styre drive virksomhet av allmenn interesse som ikke ivaretas av staten og Longyearbyen lokalstyre har ansvaret for all infrastruktur som ikke er tillagt staten eller andre.

Sysselemanden har fylkesmannsmyndighet i forhold til Longyearbyen lokalstyre. De særskilte forholdene på Svalbard gjør imidlertid at det også er løpende kontakt gjennom året mellom Longyearbyen lokalstyre og Polaravdelingen i Justisdepartementet.

POLITISK STRUKTUR

Lokalstyret er Longyearbyen lokalstyres øverste organ og treffer vedtak på vegne av Longyearbyen lokalstyre så langt ikke annet følger av lov eller delegasjonsvedtak. Lokalstyret behandler alle saker av prinsipiell og overordnet karakter, mens enkeltsaker og mindre prinsipielle saker er delegert til faste underutvalg, kommunale foretak eller administrasjonen. Lokalstyret velger selv, blant sine medlemmer, leder og nestleder. Vervet som leder av lokalstyret er på fulltid.

Lokalstyret har to faste underutvalg; administrasjonsutvalget og miljø- og næringsutvalget. De kommunale foretakene har egne foretaksstyrelser.

Lokalstyret har 15 medlemmer. Etter lokalstyrevalget i 2007 er følgende partier/lister representert i lokalstyret: Arbeiderpartiet (AP) 7 medlemmer, Høyre (H) 3 medlemmer, Svalbardlista (SL) 1 medlem og Tverrpolitisk Fellesliste (TF) 4 medlemmer. Lokalstyret har valgt Kjell Mork som leder og Heinrich Eggenfellner som nestleder.

Gruppmøte i Arbeiderpartiet. Foto: Line Nagell Ylvisåker

På grunn av byggearbeider i forbindelse med det nye kulturhuset, ble de fleste av lokalstyrets møter i 2010 holdt i Mediateket på Lompensenteret.
Foto: Line Nagell Ylvisåker

Ved utgangen av 2010 hadde lokalstyret følgende medlemmer:

Arbeiderpartiet

Kjell Mork
Bjørn Fjukstad
Gerd Irene Sigernes
Viva Mørk Kvello
Jørn Kjetil Hansen
Dag Hekne
Odd-Gunnar Brøto Braathen
Håvar Fjerdingsøy
Svalbardlista
Jon Sandmo

Høyre

Heinrich Eggenfellner
Geir Hekne
Trond Erik Johansen

Tverrpolitisk fellesliste

Kristin Furu Grøtting
Arne Rennedal
Gunnhild Antonsen

ADMINISTRASJONSUTVALGET

I svalbardloven er det bestemt at lokalstyret skal ha et administrasjonsutvalg som skal behandle forslag til økonomiplan og årsbudsjett. I tillegg avgjør administrasjonsutvalget selv eller innstiller for lokalstyret i saker vedrørende tildeling av «korkpenger», tildeling av tilskudd til lag- og foreninger, tildeling av tilskudd fra næringsfondet, skjenkebevillinger, avgivelse av høringsuttalelser, økonomi- og finansforvaltning og interne reglementer, samt saker som ikke naturlig hører inn under andre utvalg. Administrasjonsutvalget er også valgstyre og klagenemnd, og avgjør saker der det ikke er tid til å innkalle lokalstyret. Administrasjonsutvalget representerer ofte lokalstyret i møter med stortingskomiteer, departe-

menter og Sysselmannen.

Administrasjonsutvalget er også tillagt ansvaret for overordnet personal- og organisasjonspolitikk og personalpolitiske retningslinjer. I slike saker, utvides utvalget med 2 representanter fra de ansatte, og kalles da parts-sammensatt utvalg.

Ved utgangen av 2010 hadde administrasjonsutvalget følgende sammensetning:

Leder Kjell Mork (AP), nestleder Heinrich Eggenfellner (H), Gerd Irene Sigernes (AP) Viva Mørk Kvello (AP), og Håvar Fjerdingsøy.(TF).

MILJØ- OG NÆRINGSUTVALGET

Utvalget avgjør selv eller innstiller overfor lokalstyret i saker vedrørende arealplan og delplaner til arealplanen, dispensasjoner fra planer og annet regelverk i forbindelse med bygge- og delingssaker, transportløyver, brannforebygging, samt andre miljø- og næringsaker.

Ved utgangen av 2010 hadde miljø- og næringsutvalget følgende sammensetning:

Leder Odd Gunnar Brøto Braathen (AP), nestleder Trond Erik Johansen (H), Sølvi Jacobsen (AP), Arne Rennedal (TF) og Dagny Valaker (TF).

STYRET FOR LONGYEARBYEN LOKALSTYRE BYDRIFT KF

Bydrift KF har som hovedformål å ivareta driften innenfor tekniske tjenester med utførere funksjoner for Longyearbyen lokalstyre. Foretaket har ansvaret for produksjon og distribusjon av energi, vei, vann, avløp, renovasjon, havn, brann og beredskap, samt utbygging

Ungdomsrådet Foto: Mari Tefre

og forvaltning av infrastruktur og eiendom. Selskapet har ikke erverv til formål.

Foretaket ledes av et styre med 5 medlemmer valgt av lokalstyret og 1 medlem valgt av og blant de ansatte i foretaket. Ved utgangen av 2010 hadde styret følgende sammensetning:

Styreleder Bjørn Fjukstad (AP), nestleder Heinrich Eggenfellner (H), Arne Rennedal (TF), Sølvi Jacobsen (AP), Christin Kristoffersen (AP), Hugo Olsen (ansatte-representant).

STYRET FOR LONGYEARBYEN LOKALSTYRE KULTUR- OG FRITIDSFORETAK KF

Kultur- og fritidsforetaket har som formål å ivareta driften av kultur- og fritidsoppgavene som ligger til Longyearbyen lokalstyre. Foretaket har ansvaret for det allmenne kulturarbeidet, ungdomsklubben, fritidsaktiviteter for ungdom, Svalbardhallen, Longyearbyen alpinbakke, Longyearbyen folkebibliotek, Galleri Svalbard, Longyearbyen kunst- og håndverksenter og Longyearbyen kulturhus. Innen foretakets ansvarsområde ligger også gjennomføringen av flere store arrangementer.

Foretaket ledes av et styre med 4 medlemmer valgt av lokalstyret, 2 valgt av lag/foreninger og 1 medlem valgt av og blant de ansatte i foretaket. Ved utgangen av 2010 hadde styret følgende sammensetning:

Leder Kristin Furu Grøtting (TF), nestleder Viva Mørk Kvello (AP), Sveinung Lystrup Thesen (AP), Roger Eriksen (H), Anne Lise K. Sandvik (lag/foreninger), Per Krokan (lag/foreninger) og Mari Tefre (ansatte-representant).

STYRET FOR LONGYEARBYEN LOKALSTYRE OPPVEKSTFORETAK KF

Oppvekstforetaket har som formål å ivareta driften av oppvekstoppavene som ligger til Longyearbyen lokalstyre. Foretaket har ansvar for barnehagedrift, grunnskoleopplæring, videregående opplæring, kulturskole og skolefritidsordningen, samt norsk med samfunnskunnskap for fremmedspråklige voksne.

Foretaket ledes av et styre med 4 medlemmer valgt av lokalstyret, 2 foreldrerepresentanter og 1 medlem valgt av og blant de ansatte i foretaket. Ved utgangen av 2010 hadde styret følgende sammensetning:

Leder Geir Hekne (H), nestleder Jørn Kjetil Hansen (AP), Christin Kristoffersen (AP), Helen Flå (TF), Katarina Månum (foreldrerepresentant – barnehage), Lene Villumsen (foreldrerepresentant – skole) og Grethe Boholm (ansatte-representant).

UNGDOMSRÅD

Longyearbyen ungdomsråd består av 9 faste medlemmer og valgperioden er på 1 år.

Ungdomsrådet hadde følgende sammensetning ved utgangen av 2010:

Torje Hanssen, Erle Haldorsen, Marlene Mellum, Astrid Sylte, Vilde Nybakken, Branislav Pavlovic, Viljar Hanssen, Markus Sæter og Inge Skadberg.

En representant fra ungdomsrådet har møte-, tale- og forslagsrett i lokalstyret, underutvalgene og foretakstyrene.

BARNEREPRESENTANT

Ordningen med oppnevning av en tjenestemann som barnerepresentant i miljø- og næringsutvalget, har blitt praktisert i Longyearbyen lokalstyre siden årsskiftet 2003/2004. I et vedtak i lokalstyret høsten 2010, ble barnerepresentantens rolle utvidet til også å gi barnerepresentanten møte-, tale- og forslagsrett for å ivareta barnas interesser i saker som behandles i AU og lokalstyret.

Barnerepresentantens oppgaver er å:

- Synliggjøre og styrke barn og unges interesser i arealplanlegging etter svalbardmiljøloven og byggesaksbehandling etter byggesaksforskriften for Longyearbyen.
- Gi Longyearbyen lokalstyre bedre grunnlag for å integrere barn og unges interesser i sin løpende planlegging og saksbehandling.
- Gi et grunnlag for å vurdere saker der barn og unges interesser kommer i konflikt med andres hensyn/interesser.

Ved utgangen av 2010 er Kristine Lidin Hansen barnerepresentant i Longyearbyen lokalstyre.

OFFENTLIG SPØRRETID

For at innbyggerne i Longyearbyen skal ha mulighet til å stille spørsmål direkte til politikerne, har lokalstyret innført en offentlig spørretid i forbindelse med lokalstyremøtene. Er du innført i befolkningsregisteret og bosatt i Longyearbyen, kan du benytte deg av dette tilbudet.

I 2010 ble det tatt opp 4 spørsmål under offentlig spørretid.

Antall politiske saker:

	2007	2008	2009	2010
Lokalstyret	75	78	70	82
Administrasjonsutvalget	71	69	63	73
Miljø- og næringsutvalget	51	50	40	32
Styret for Kultur- og fritidsforetak KF	24	22	21	18
Styret for Oppvekstforetak KF	18	24	26	26
Styret for Bydrift KF			20	37

Framtidige politikere i Longyearbyen? Foto: Henriette Fagerborg

ADMINISTRASJONSSJEFENS KOMMENTAR

Ivar Undheim. Foto: Kyrre Flesberg

2010 – ET ÅR I REKKEN

2010 er over og et nytt år føyes i rekken av Longyearbyen lokalstyres korte og Svalbards lange historie.

Kulturhuset ble ferdig og ble behørig åpnet. Kulturhuset var også tema i flere saker i lokalstyret, alt var ikke avklart ved årsskiftet.

Det ble gitt klarsignal til tilbygg til Polarflokken barnehage og utbygging ble gjennomført i løpet av 2010 og innflytting i desember.

Store Norske leverte konsekvensutredning for Lunckefjell, som er et viktig steg i arbeidet med å få starte opp kulldrift der. Bygging av Svalbard hotell og UNIS Guesthouse startet.

Longyearbyen lokalstyre var vert for et dialogmøte mellom Nordområdeutvalget og næringslivet og et lignende møte mellom justisministeren og næringslivet.

Utbygging av Elvesletta Sør fortsatte, og delplan for Haugen var nær løsning ved utgangen av 2010, og ble vedtatt uten innsigelser tidlig i 2011.

KULTURHUSET

Kulturhuset ble ferdig etter planen og ble offisielt åpnet av justisminister Knut Storberget 2. desember 2010 i en storslått åpningsseremoni. Kulturhuset har blitt vel tatt i mot og brukes flittig.

Alle forhold rundt økonomi, skjenkebevilling og avtale om servering var ikke endelig avklart ved slutten av 2010.

ØKONOMI

Longyearbyen lokalstyre og alle foretakene kom ut med overskudd i 2010.

I grove trekk kan vi si at Longyearbyen lokalstyre har en drift som i rimelig grad er tilpasset det en har økonomi til.

Men det ligger utfordringer som ikke er løst. Blant disse er pålegg om ytterligere rensing av røkgassen fra Energiverket. Rensingen av røkgassen er omtalt i Svalbardbudsjettet for 2011, og det på en måte som vi oppfatter som positivt i forhold til framtidig bidrag fra staten til å løse denne utfordringen.

Det er behov for utbygging/ombygging av Longyearbyen skole. I budsjetttildelingen for 2011 fikk vi kompensasjon for manglende tildeling av rentekompensasjon til skolebygg. Dette vil være et godt bidrag til å ha økonomi til å få gjennomført ombyggingen.

Vedlikehold av og mangel på familieboliger er en tilbakevendende utfordring som har vokst gjennom årene. Et enstemmig lokalstyre avviste administrasjonssjefens forslag om at husleien for de ansatte skulle trappes opp ut over prisstigning. Saken blir med oss over i 2011, men det er vanskelig å se hvordan vi kan komme videre, uten at staten bidrar.

Arbeidet med å skaffe en oversikt over hva det faktisk koster å opprettholde infrastruktur på 78 grader nord, ble startet opp av Bydrift i 2010. Denne oversikten vil være viktig i Longyearbyen lokalstyres videre dialog med Polaravdelingen i Justisdepartementet.

NY PLAN FOR VIDEREGÅENDE OPPLÆRING

Ny plan for videregående opplæring ble vedtatt av lokalstyret i november 2009. Kunnskapsdepartementet godkjente avvikene fra opplæringsloven som planen innebar i brev av 3. januar 2011.

TAKK TIL ANSATTE OG FOLKEVALGTE

Jeg vil rette en stor takk til de ansatte i Longyearbyen lokalstyre som gjør det mulig å opprettholde et godt tilbud til alle de som bor i Longyearbyen. Jeg er spesielt glad for det omfattende tilbud som er til barn og unge. Det gjøres en stor innsats på alle hold og en spesiell takk de som har et ansvar på seg hele døgnet for driften av lokalsamfunnet her oppe i nord. En takk også til alle folkevalgte for godt samarbeid for å finne gode løsninger.

Longyearbyen, mars 2011

Ivar Undheim
administrasjonssjef

ADMINISTRASJON

LONGYEARBYEN LOKALSTYRE

Longyearbyen lokalstyre ble opprettet 01.01.02.

Ansvars- og myndighetsområdet til Longyearbyen lokalstyre følger grensene til Longyearbyen arealplan-område.

ADMINISTRATIV ORGANISERING

Pr 31.12.10 hadde Longyearbyen lokalstyre uten foretakene 21 årsverk fordelt på 21 ansatte. Av disse er 12 kvinner og 9 menn.

Longyearbyen lokalstyres ledergruppe består av 4 kvinner og 3 menn. Tar man også med neste ledernivå er det 9 kvinner og 12 menn. Ligestilling blir vektlagt ved lokale lønnsoppgjør, samt prioritert ved rekruttering til sektorer med ubalanse i kjønnsfordelingen.

Deltid er relativt lite brukt, unntak er kinovakter, badevakter og noe i barnehagene og SFO.

Virksomheten i Longyearbyen lokalstyre og kommunale foretak skal utøves slik at enhetene på beste måte bidrar til oppnåelse av Longyearbyen lokalstyres overordnede målsettinger, handlingsprogram og planer. De kommunale foretakene skal i tillegg til sin utførerfunksjon for Longyearbyen lokalstyre også bidra i utviklingen av

Longyearbysamfunnet, herunder komme med initiativ og innspill i forhold til utvikling av sine tjenesteområder.

Antall ansatte og sykefravær 2010:

	Antall personer	Antall årsverk	Sykefravær i 2010	Sykefravær i 2009
Longyearbyen lokalstyre	22	22	1,7 %	3,7 %
Kultur- og fritidsforetak KF	24	11,3	3,5 %	6,5 %
Oppvekstforetak KF	92	82,9	9,2 %	9,3 %
Bydrift KF	56	35,8	3,1 %	3,4 %

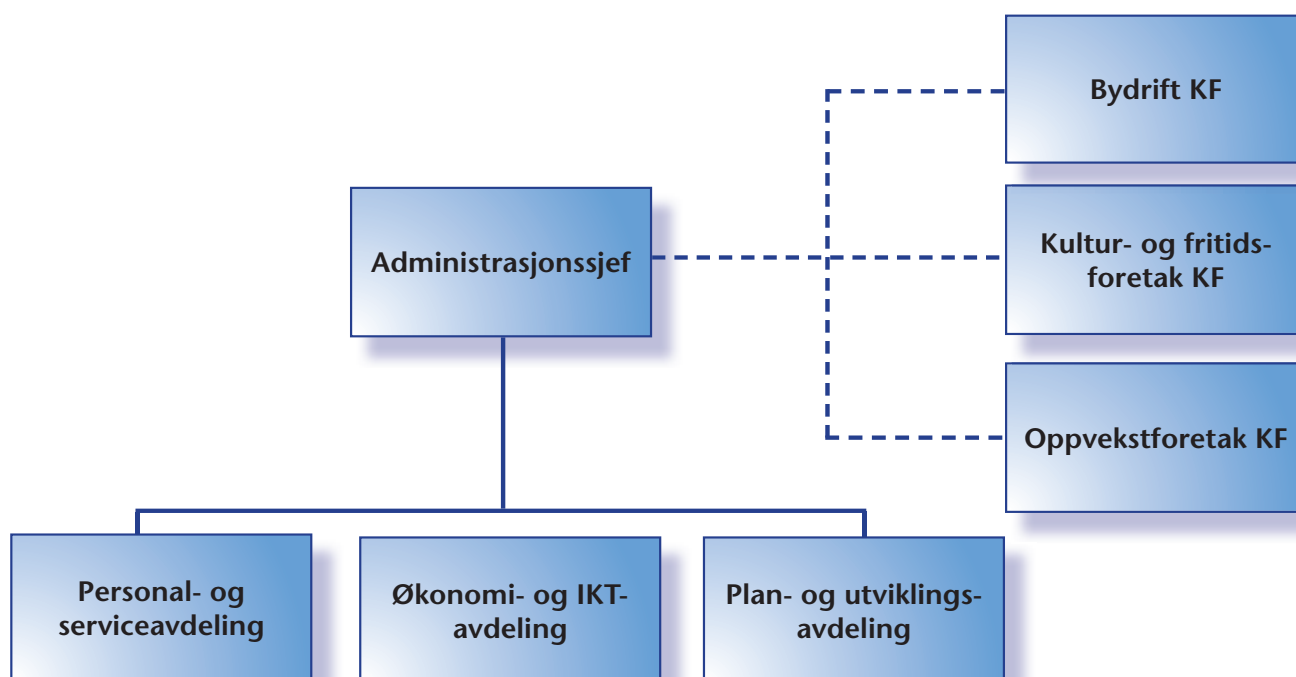
ÅPENHET OG TILGJENGELIGHET

Longyearbyen lokalstyre har som målsetting å være en åpen og tilgjengelig organisasjon. Det er etablert et eget Infotorg i Næringsbygget, hvor innbyggere og brukere kan henvende seg for å få informasjon og veiledning om de tjenester Longyearbyen lokalstyre har ansvar for. NAV Tromsø avd. Svalbard er lokalisert sammen med Infotorget, og det er inngått en avtale med NAV om at Infotorget skal bidra med tjenester overfor NAVs brukere.

Longyearbyen lokalstyre har egne hjemmesider på

Administrasjonen i Longyearbyen lokalstyre holder til i Næringsbygget midt i sentrum. Foto: Marianne S. Aasen

internett, www.lokalstyre.no som er søkt utformet med fokus på brukerne og det tjenestetilbudet Longyearbyen lokalstyre med kommunale foretak kan tilby.

Alle politiske møter kunngjøres i Svalbardposten og på Longyearbyen lokalstyres hjemmeside. På hjemmesiden publiseres også saksdokumenter og møteprotokoller fra alle politiske utvalg og foretak, samt offentlig postjournal. Saksdokumenter til møtene i politiske utvalg/foretaksstyrene er også tilgjengelige på papir i Infotorget og på Longyearbyen folkebibliotek.

PUBLIKASJONER

Årsberetningen for 2009 og soldiagramkalenderen ble sendt ut til alle husstandene i Longyearbyen.

Samfunns- og næringsanalyse for 2010 er den seksten- de i rekken. I denne rapporten analyseres samfunns- og næringsutviklingen i de norske bosettingene på Svalbard for perioden driftsåret 2009. Det gjøres også fremskriv- ninger av næringsaktiviteten og befolkningstallene for perioden 2010 – 2014. Publikasjonene er tilgjengelige på hjemmesiden til Longyearbyen lokalstyre. Et sammen- drag av samfunns- og næringsanalysen er vedlagt helt bakerst i årsberetningen.

MÅLSTYRING

Styringssystemet i Longyearbyen lokalstyre bygger på at lokalstyret minst en gang i året skal vedta økonomiplan med handlingsprogram. Handlingsprogrammet bygger på overordnede strategier i lokalsamfunnsplanen, og angir målene til lokalstyret for den kommende 4-årsperioden, samt hvilke tiltak/aktiviteter som skal gjennomføres for å sikre måloppnåelse. Innen årets utgang skal lokalstyret også vedta et budsjett for kommende kalenderår.

Mål og måloppnåelse for 2010 er omtalt bakerst i årsberetningen.

ØKONOMI

Longyearbyen lokalstyre fikk i 2010 bevilget 94,5 mill kr over svalbardbudsjettet som delfinansiering av sine aktiviteter. Av dette beløpet var 7,1 mill kr øremerket til oppgradering av fjernvarmenettet og 0,8 mill kr tilskudd til velferdstiltak for befolkningen i Longyearbyen. Bevilgningen er benyttet til dekning av investeringer, driftsunderskudd og finanskostnader i Bydrift KF (17,6 mill kr), i Kultur- og fritidsforetak KF (11,9 mill kr), i Oppvekstforetak KF (40,7 mill kr) og i Longyearbyen lokalstyre (24,3 mill kr). En mer detaljert regnskapsoppstilling finnes bak i årsberetningen.

Gebyrer for tilknytning til byens infrastruktur og leveranse av strøm, fjernvarme og kommunaltekniske tjenester, samt foreldrebetaling i barnehage, skolefritidsordning og kulturskole, fastsettes av lokalstyret. De inntekter som Bydrift KF, Oppvekstforetak KF og Kultur- og fritidsforetak KF får gjennom gebyrer og priser inngår som en del av virksomhetenes driftsøkonomi.

KORKPENGER

Longyearbyen lokalstyre fordeler hvert år nettoverskuddet fra Nordpolet AS (korkpengene) til allmennyttige tiltak for befolkningen i Longyearbyen og Svea. Korkpengene

og disponeringen av disse inngår i Longyearbyen lokalstyres regnskap.

I 2010 fikk lokalstyret overført litt over 5 mill. kr fra Nordpolet AS. Av dette fikk ulike lag og foreninger ca. 2,6 mill. kr og resterende ca. 2,5 mill. kr ble avsatt på fond. Følgende satsingsområder ble lagt til grunn for tildelingen:

- barne- og ungdomsarbeid,
- tiltak for seniorungdom,
- støtte til eldreaktiviteter,
- flerbrukstankegang og tiltak på tvers av aldergrupper og aktiviteter.

Longyearbyen lokalstyre har også et fond for korkpenger. Korkpengefondet er ved utgangen av 2010 på ca. 7,7 mill. kr.

BRUKERUNDERSØKELSER

For å undersøke hvordan befolkningen i Longyearbyen opplever de forskjellige tjenestene som lokalstyret tilbyr, er det besluttet at det skal gjennomføres brukerundersøkelser. I 2010 forelå resultatene fra innbyggerundersøkelse, som ble gjennomført i samarbeid med SSBs levekårsundersøkelse høsten 2009. Undersøkelsen besto av 20 spørsmål.

Undersøkelsen viser at over 80 % av de spurte var ganske eller svært godt fornøyde med muligheten for å delta i idrett, med møteplasser der man kan treffe andre, naboskap og sosialt felleskap samt folkeliv og aktivitet, tett fulgt (79 %) av kulturtilbudet. Minst fornøyd var de spurte med tilretteleggingen for syklist og fotgjengere, samt utviklingen av boområdene. På disse tre områdene var kun 21 % - 24 % av de spurte ganske eller svært godt fornøyde. Hele undersøkelsen ligger ute på vår hjemmeside under «publikasjoner».

Gågata i sentrum. Foto: Grete R. Haldorsen

SAMFUNNSUTVIKLING

VISJON: LONGYEARBYEN – UNIKT, TRYGT OG SKAPENDE

Longyearbyen er «unik»

- i forhold til sin beliggenhet, stedets historie og dets arktiske klima. Disse egenskapene skal videreformidles, og samfunnet skal ha en bevisst holdning til dette.

At livet i samfunnet skal være «trygt»

- er en målsetting som skal prioriteres også i fremtiden. Det knyttes bl.a. til et godt oppvekstmiljø for barn, et samfunn som er tolerant og tar imot nye mennesker med åpent sinn.

Et «skapende» Longyearbyen

- står både for aktiviteter i næringsliv, forskning, organisasjoner, lag og foreninger. «Skapende» skal også uttrykke at Longyearbyen er et sted i utvikling som står overfor spennende utfordringer. Dette gjelder samfunnet som helhet og næringslivet spesielt. Visjonen ble vedtatt i forbindelse med den aller første

lokalsamfunnsplanen for Longyearbyen som ble vedtatt av lokalstyret i mai 2004. Lokalsamfunnsplanen er det politiske dokumentet som er styrende for samfunnets langsiktige utvikling. Den er strategisk og har en samordnende funksjon overfor andre planer, herunder handlingsprogrammet som vedtas i forbindelse med budsjettet hvert år.

MILJØ

Stortinget har fastsatt høye miljømål for Svalbard, bl.a. nedfelt i stortingsmeldinger og svalbardmiljøloven. Longyearbyen lokalstyre planlegger og utøver sin virksomhet i samsvar med disse målene.

Svalbardmiljøloven fastslår at all flora og fauna på Svalbard i utgangspunktet er fredet, og skal forvaltes slik at artenes naturlige produktivitet, mangfold og leveområder bevares, og Svalbards villmarksnatur sikres for framtidige generasjoner. Likeledes er alle faste og løse kulturminner fra 1945 eller tidligere automatisk fredet. Svalbardmiljøloven gir samtidig rom for miljøforsvarlig bosetting, forskning og næringsdrift.

Alle kulturminner innenfor Longyearbyen planområde er registrert. Sysselmannen har i 2009 vedtatt nye sikringssoner rundt noen av de automatisk fredete kulturminnene innenfor tettstedet. Dette vedtaket var et av grunnlagsdokumentene for arealplanen for Longyearbyen planområde.

Riksantikvaren har gitt generell tillatelse til tiltak i sikringssonene rundt automatisk fredete kulturminner. Denne generelle tillatelsen omfatter bl.a. etablering, drift og vedlikehold av veibelysning og trafikkskilt, og av traséer for vann, avløp og fjernvarme.

AREALPLANLEGGING

I desember 2009 vedtok lokalstyret arealplan for Longyearbyen planområde for perioden 2009-2019. Dette skjedde etter at det var gjennomført en omfattende planprosess som hadde gått over nærmere 3 år.

Arealbruk i planen vil dekke behovet innen de ulike arealkategoriene i de neste 10 årene. Dette er i samsvar med miljøverndepartementets veileder for arealplanlegging og konsekvensutredninger i planområdene på Svalbard. Nye byggeområder er vurdert i forhold til ulike kriterier, hvor det er gjort en avveining mellom lokalsamfunnets behov, hensyn til miljø, kulturminner og estetikk, samt sikkerhet mot flom og ras. Overordnede målsettinger om å legge til rette for et robust familiesamfunn og de tre hovednæringene råstoffutvinning, forskning/undervisning og turisme, er ivarettet i planen.

Dersom Longyearbyen skal bli et bærekraftig og robust familiesamfunn, må det legges til rette for antatt vekst

Foto: Henriette Fagerborg

Det bygges flere nye leiligheter på Elvesletta Syd. Foto: Elin Dolmseth

i den neste 10-årsperioden. Det betyr at nye arealer må tas i bruk til ulike byggeformål. Planen gjør en avveining mellom vern og bruk av arealer.

Arealplan for Longyearbyen og delplan for Longyearbyen tettsted er grovmaskede planer som angir arealbruk for hele området. Detaljeringsgraden er ikke god nok til at disse planene er egnet grunnlag for behandling av enkeltsaker. I forbindelse med planlegging av større byggeprosjekter, kan det være nødvendig å utarbeide en detaljert delplan for et mindre område. Disse delplanene blir ofte utarbeidet i regi av private utbyggere/tiltakshavere. Det er godkjent en delplan i 2010, delplan for Elvesletta Nord, sydlig del.

Miljøverndepartementet har i 2010 behandlet innsigelse fra Sysselmannen til delplan for Haugenområdet. Miljøverndepartementet tok innsigelsen fra Sysselmannen til følge og godkjente ikke planen. Planen må endres slik at området avsettes som kulturminneområde i planen, eventuelt et kombinert formål med bolig/næring/kul-

turminneområde. Endret plan behandles av lokalstyret i 2011.

I 2010 er det satt i gang arbeid med delplan for hundegårder i Bolterdalen

BYGGEAKTIVITET

Byggesaksforskrift for Longyearbyen ble revidert våren 2010 med virkning fra 1. juli for å tilpasses ny plan og bygningslov som ble iverksatt på fastlandet 1. juli 2010. Gjennom byggesaksforskriften for Longyearbyen er bygningsdelen av plan- og bygningsloven gjort gjeldende med enkelte lokale tilpasninger og unntak. Planmessig vurdering av søknader gjøres fortsatt med hjemmel i svalbardmiljøloven og arealplan for Longyearbyen planområde. De aller fleste tiltak må derfor behandles både som melding i henhold til svalbardmiljøloven og som søknad om tiltak i henhold til byggesaksforskriften for Longyearbyen.

I 2010 har Longyearbyen lokalstyre behandlet ca. 110 saker som meldinger eller søknad om tiltak med hjemmel i svalbardmiljøloven og byggesaksforskrift for Longyearbyen. Det er gitt midlertidig brukstillatelse eller ferdigattest i 20 saker, hvorav tilbygg til Polarflokkens barnehage og leilighetsbygg på Elvesletta Syd er de største enkeltprosjektene.

TJENESTER FOR BARN OG FAMILIER

Lov om Barneverntjenester er gjort gjeldende på Svalbard, og innenfor Longyearbyen arealplanområde er myndigheten etter denne loven delegert til Longyearbyen lokalstyre.

I 2010 har barneverntjenesten i Longyearbyen mottatt 10 barnevernsmeldinger. Det har vært en jevn nedgang i antall meldinger siden 2008.

Våren 2010 gjennomført fylkesmannen i Troms tilsyn med barneverntjenesten i Longyearbyen. Tilsynet avdek-

Foto: Elin Dolmseth

ket avvik vedrørende manglende internkontrollsystem, oppfølging av forvaltningslovens saksbehandlingsregler, samt manglende evaluering av tiltaksplaner. Det ble gjennomført et omfattende arbeid med internkontrollsystem inkludert rutinebeskrivelser og standard maler, slik at avviket kunne lukkes innen fastsatt frist.

Stillingen i barne- og familietjenesten har stått ubesatt i årets 3 siste måneder. I den perioden har Longyearbyen lokalstyre hatt avtale med barneverntjenesten i Tromsø kommune for å kunne håndtere akutsituasjoner.

Sosiallovgivningen for øvrig er ikke gjort gjeldende for Svalbard. For norske statsborgere er det den enkeltes fastlandskommune som er ansvarlig for å iverksette tiltak i henhold til denne lovgivningen. Den enkelte fastlandskommune er ikke forpliktet å gi hjelp etter sosialtjenestelovgivningen for de som er bosatt utenfor kommunen, og flere kommuner gir nå avslag på slik hjelp. Dette vanskeliggjør situasjonen blant annet for barnefamilier med funksjonshemmede barn på Svalbard. Longyearbyen lokalstyre bistår de innbyggerne som ønsker det, i kontakt med den respektive fastlandskommune. For utenlandske innbyggere er det ingen muligheter for å søke hjelp etter sosiallovgivningen i Norge.

Flere og flere foreldre tar kontakt med barne- og familietjenesten for å få hjelp til å takle vanskelige konflikter og samlivsproblematikk. Lov om familievernkontor med forskrift er gjort gjeldende for Svalbard. Barne- og familietjenesten stiller kontor til disposisjon for familievernkontoret i Tromsø som tar imot klienter i Longyearbyen ca en gang pr måned. Avtaler gjøres direkte med Bufetat, familievernkontoret i Tromsø.

FOREBYGGENDE ARBEID

Forebyggende forum er et tverrfaglig samarbeid mellom Longyearbyen sykehus, Sysselmannen på Svalbard, Svalbard kirke, Oppvekstforetak KF, Kultur- og fritidsforetak KF og barne- og familietjenesten i Longyearbyen lokalstyre. Forumet har fungert i sin nåværende form siden 1997. Målgruppen er hele byens befolkning, men med hovedvekt på barn og unge. Longyearbyen lokalstyre har ansvar for å lede forumet og finansierer i utgangspunktet tiltakene som forebyggende forum iverksetter. I 2010 har forebyggende forum fokusert på arbeid knyttet opp mot konseptet «Trygge lokalsamfunn».

Kullungen barnehage ligger sentralt til i sentrum av Longyearbyen. Foto: Henriette Fagerborg

RUSFOREBYGGENDE ARBEID

Hovedmålene for det rusforebyggende arbeidet er nedfelt i en ruspolitisk handlingsplan, som lokalstyret reviderte i 2010. Målsettingen med planen er å få et redskap for å videreutvikle det systematiske og langsiktige rusforebyggende arbeidet i Longyearbyen.

SKJENKEBEVILLINGER

Longyearbyen lokalstyre er delegert myndighet til å avgjøre søknader om skjenkebevillinger innenfor Longyearbyen planområde. Tildeling av skjenkebevillinger gjøres med utgangspunkt i den ruspolitikk som er nedfelt i ruspolitisk handlingsplan for Longyearbyen og prinsipper for tildeling av skjenkebevillinger, begge vedtatt av lokalstyret våren 2010. Varige skjenkebevillinger tildeles for en periode på maksimalt 2 år, og ved utgangen av 2010 var det 16 slike skjenkebevillinger i Longyearbyen.

NÆRINGSFOND OG INNOVASJON NORGE

Longyearbyen lokalstyre har opprettet et eget næringsfond. Støtte fra næringsfondet gis som tilskudd til konkrete tiltak eller prosjekt som antas å kunne være med på å videreutvikle Longyearbyens bedrifter. På denne måten håper lokalstyret å kunne bidra til å styrke det lokale næringslivet med bakgrunn i Longyearbyens forutsetninger og muligheter.

I 2010 er det vedtatt utbetalt 40 000 kroner i tilskudd fra næringsfondet. I 2010 ble fondet også tilført 200.000 kroner i friske midler, og per 31.12.2010 gjenstår 180.000 kroner.

Svalbard inngår i tiltaksområdet til Innovasjon Norge, og svalbardsakene blir avgjort av Innovasjon Norges kontor i Troms. Longyearbyen lokalstyre avgir høringsuttalelse til søknader om støtte fra Innovasjon Norge til virksomheter hjemmehørende i Longyearbyen.

STATISTIKK

Alt planarbeid er avhengig av pålitelige data om samfunnet det skal planlegges for. I tillegg til de dataene som samles inn i forbindelse med samfunns- og næringsanalysen, har også Longyearbyen lokalstyre et godt samarbeid med Statistisk sentralbyrå (SSB) om utarbeidelse av statistikker. Svalbard inngår dessuten i SSBs ansvarsområde når det gjelder nasjonale statistikker. SSB har også opprettet et rådgivende utvalg for svalbardstatistikk, som vanligvis har ett møte i året.

I 2010 publiserte SSB Konsumprisindeksen for Svalbard (KPIS) for tidsrommet oktober 2009 – oktober 2010. Den viser at totalindeksen har steget med 2,1% i dette tidsrommet. I henhold til indeksen har blant annet gruppen «Matvarer og alkoholfrie drikkevarer» steget med 6,2%. Sammenligner vi med totalindeksen for fastlandet for tidsrommet januar 2010 til januar 2011, så har denne steget med 2%, mens gruppen «matvarer og alkoholfrie drikkevarer» har en nedgang på -1,6%.

I 2010 publiserte også SSB resultatene fra levekårsundersøkelsen som ble gjennomført i Longyearbyen høsten 2009. 372 personer over 16 år deltok i undersøkelsen, og resultatene fra denne finnes på SSBs hjemmeside, under «publikasjoner».

Longyearbyen sentrum med sykehuset, ungdomsklubben og Kullungen barnehage. Foto: Marianne S. Aasen

BYDRIFT KF

STYRETS BERETNING

Overordnede målsetninger for styret i 2010 har vært å legge til rette for at administrasjonen skal kunne gjennomføre aktiviteter i handlingsplanen og i budsjettet på en best mulig måte.

Fokusområder for styret i 2010 har vært å sørge for at kulturhuset ble ferdigstilt i henhold til vedtak i Longyearbyen Lokalstyre. I tillegg har styret fokusert på internkontroll spesielt knyttet til produksjon av energi.

ORGANISASJON/BEMANNING

Daglig leder rapporterer til styret, som rapporterer videre til Longyearbyen Lokalstyre som er Bydrifts øverste organ.

Ny daglig leder, Marianne Aasen tiltrådte 1. oktober. Hun overtok etter Iver Rode.

Bydrifts virksomhet administreres i hovedsak av eget personell. Unntaksvis leier vi inn prosjektledelse/byggleidelse til større prosjekter og utredningsoppdrag. Drift av bygningsmasse, havn, brannstasjon og energiverket gjennomføres i all hovedsak av eget personell. Til større vedlikeholdsoppdrag, revisjoner av kjeler på energiverket og lignende kjøpes det inn kompetanse enten via drift og vedlikeholdsavtaler (FDV-avtaler) eller ved å legge oppdrag ut på anbud. Drift og vedlikehold av teknisk infrastruktur gjennomføres av firma vi har inngått FDV-avtaler med. Brann- og beredskapstjeneste utføres utelukkende av egne ansatte.

Bemanningen er av en størrelse som gjør Bydrift lite robust ved turnover. Fagområdene krever høy kompetanse og er stort sett besatt med enkeltpersoner. Ved vakanser er det komplisert å finne kompetansen innad og erstatningsprosessen kan bli langvarig.

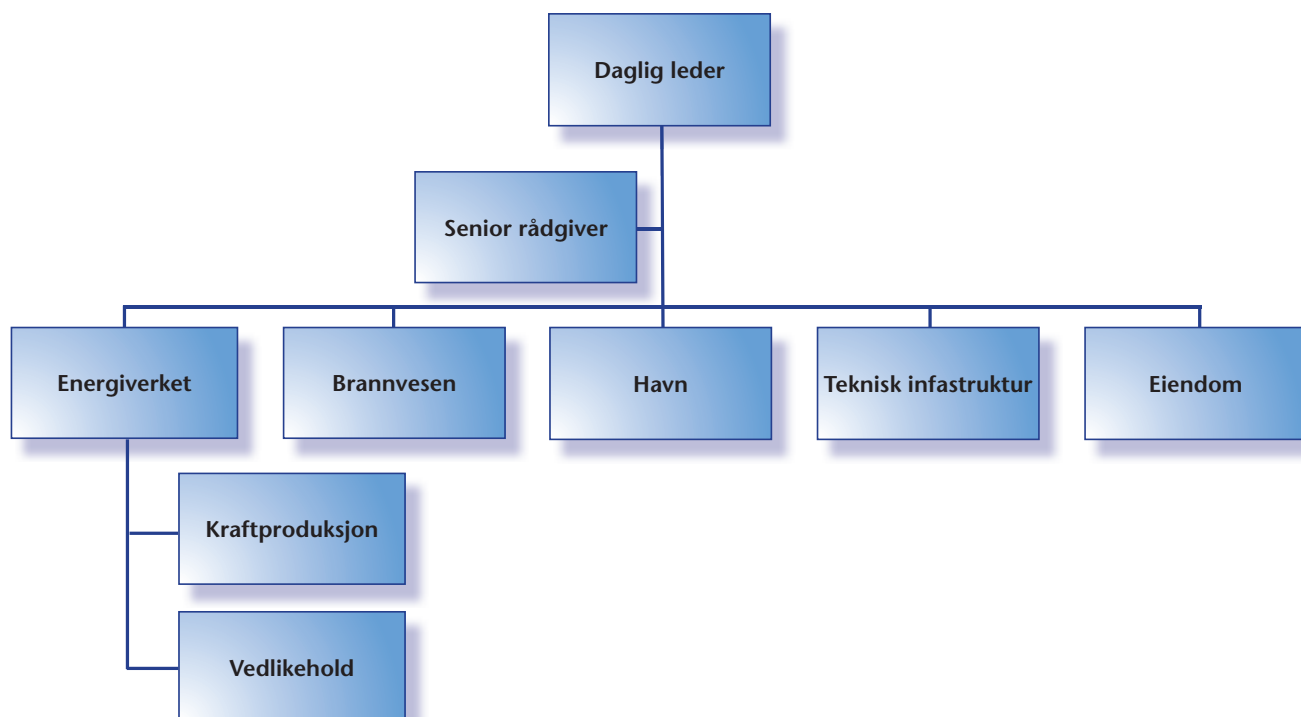
Bemanning	Antall
Antall ansatte totalt	56
Fast ansatte	52
Vikarer/engasjement	4
Kvinner	8
Menn	48
Antall årsverk	35,8
Sykefravær	3,1%

Det er 35 ansatte i 100% stilling og resterende har ulike stillingsbrøker.

Det har i 2010 vært 6 oppsigelser, dette tilsvarer en turnover på ca 11,5%.

Det har i 2010 blitt gjort to organisasjonsendringer. Ansvar for fjernvarme er flyttet fra energiverket til teknisk infrastruktur og energiverket har fått to seksjoner, en for energiproduksjon og en for vedlikehold.

Organisasjonskart pr 31.12.10:

Bydrift utførte 35,8 årsverk fordelt på 56 ansatte i 2010. Innen brann er det 19 deltidsansatte som gir den store forskjellen i årsverk målt opp mot antall ansatte. Ansatte i øvrige stillinger er stort sett 100% stilling. Ut over dette leies det inn sommervikarer på energiverket og brannvesenet.

MÅL OG RESULTATER

Bydrift har vært gjennom sitt andre år som KF og har fortsatt mange ugjorte overordnede oppgaver. En del av disse er knyttet til internkontroll og kvalitetssikring av arbeidsprosesser. Dette er forhold det vil bli arbeidet med i 2011.

Utfordringer i 2010:

Internkontroll:

Det ble i løpet av 2010 gjennomført tre større revisjoner i Bydrift. En forvaltningsrevisjon, en revisjon fra Klif, og opp imot brannforskriften for fastlandet. Alle revisjonene ble gjennomført knyttet til Energiverket.

Felles for alle revisjonene var at det ble avdekket manglende samordnet internkontroll, i tillegg til at det ble påpekt at det var behov for opprydding i bygget. Ryddeprosjekt ble igangsatt umiddelbart, og internkontroll ble satt på dagsorden. Det vil bli arbeidet videre med dette i 2011.

Knyttet til vannproduksjon, havn og renovasjon er det

god internkontroll, de andre fagområdene vil vi måtte arbeide med i 2011.

En viktig basis i internkontroll knyttet til bygninger er å få etablert en leieavtale mellom byggeier og bruker. Dette arbeidet ble påbegynt i slutten av 2010 og vil ferdigstilles i 2011.

Matavfallskverner:

Prosjektet fikk en forsinket start, dårlig montasje og påfølgende dårlig kvalitet på kvernene gjorde ikke saken bedre. I noen av kvernene ble det røykutvikling. Dette førte til at Bydrift tok kontakt, og oversendte kverner for vurdering hos DSB (Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap). Bydrift hevet kjøpet av kverner i desember. Sak mot leverandør er ikke avsluttet.

Positive hendelser i 2010:

- Kulturhuset ble ferdigstilt i henhold til fremdriftsplan og med mindre økonomisk overforbruk.
- Utbygging av Polarflokken barnehage ble ferdigstilt før planen og innenfor økonomisk ramme.
- Det har ikke vært noen større branntilløp i løpet av året, kun små som har blitt tatt hånd om umiddelbart av brannvesenet.
- Trafikken på havna har vært større enn noen gang, og har gitt et godt økonomisk resultat.
- Det har vært en betydelig reduksjon i avfallsmengden.

Avfallsanlegget. Foto: Grete R. Haldorsen

Økonomi:

Det er ikke gjennomført selvkostberegninger innenfor alle fagområder, det er derfor knyttet usikkerhet til om det er satt av tilstrekkelig midler til å kunne gjennomføre et verdibevarende vedlikehold for de fagområder Bydrift har ansvar for.

For å kunne vite hva som er tilstrekkelig verdibevarende vedlikehold vil vi måtte gjøre en tilstandsvurdering av alle elementer med tilhørende langsiktige vedlikeholdsplaner. Dette vil danne grunnlag for å kunne gjøre selvkostberegninger innenfor resterende fag.

Dette arbeidet ble initiert i 2010, men vil ikke komme til utførelse før i 2011 og 2012.

PROSJEKTER

- Kulturhuset ble gjennomført etter planlagt fremdriftsplan. Økonomisk ble prosjektet kr 2.1 mill dyrere enn antatt. Hovedårsaken var underbudsjetterte tilknytningsgebyrer.
- Rehab rørkasser under hus er igangsatt og videreføres til 2011.
- Tilstandsvurdering primærnett er nå igangsatt og konsulent er engasjert med å foreta en tilstandsvurdering av primærnettet for fjernvarme. Foreløpig fremdriftsplan anslår ferdig rapport innen høsten 2011.
- Mengderegulering US er i gang og videreføres til 2011.
- Utvidelse Polarflokk er ferdig, bygget ble overlevert 14.12.10.
- Avgassrensing KLIF skal ivareta krav fra KLIF knyttet opp mot utslipp til luft på Longyear energiverk. Dette innebærer utarbeidelse av konkurransegrunnlag for nytt renseanlegg. Dokumentene skal være ferdig innen revidert statsbudsjett foreligger våren 2011.
- Traseer for VA og FV er gjennomført.
- Oppgradering veier jfr. delplan ble ikke utført i 2010 grunnet rullering delplan sjøområdet.
- Skilting av veier er ferdig gjennomført.
- Fjernavlesning el. I 2010 ble det byttet ca 350 målere. Det er til nå skiftet ca 800 målere. Vi har en utfordring med ca 300 målepunkt der det ikke er plass til de nye målerne i sikringsskapet.
- Askedeponi Konsekvensutredning for nytt askedeponi ved Gruve 3 pågår. Forventer rapport og søknad klar innen sommeren 2011.
- Inngjerding avfallsanlegg er gjennomført og avsluttet.
- Matavfallskverner Prosjektet må gjøres om grunnet dårlig kvalitet på kverner.
- Kullager var ferdigstilt i februar 2010. Hallen har fungert etter planen i den tid den har vært i drift.
- Planlegging skoleutbygging er under arbeid, rapport fra Sweco skal vurdere om det er kostnadsfornuftig og bygge nytt kontra bygge om eksisterende areal med gamle basseng og garderober.
- Nye brannslanger er kjøpt inn.
- Sigevannrensing er ikke igangsatt. Bevilget ramme overføres til 2011 for oppstart.
- Innmåling ledingsnett EL Arbeidet kom sent i gang. Startet med innmåling av kablene i Naustområdet,

Det nye kulturhuset ligger sentralt til midt i byen. Foto: Grete R. Haldorsen

prosjektet fortsetter med innmålingen i Gruvedalen. Regner med at prosjektet strekker seg utover hele 2011.

ENERGIVERKET

På bakgrunn av de revisjoner som ble gjennomført i 2010 ble det mot slutten av året iverksatt et prosjekt for å få ryddet ut utrangerte varer/deler fra energiverket i tillegg til at vi satte i gang et prosjekt for å få på plass en helhetlig internkontroll og få denne implementert i bedriften. Arbeidet vil løpe ut over i 2011.

På den største av våre motorer som vi har her for produksjon av spisslast (kun elektrisk produksjon). Har det vært gjennomført en omfattende service. Omtrent alt ble plukket i biter, undersøkt og satt sammen igjen. Det var en såkalt 40.000 timers service motoren gikk gjennom. Stempel, foringer og lager ble skiftet rundt om på motoren.

Samtidig har det også vært foretatt inspeksjon av inntaksledninger for sjøvann i forbindelse med prosjektarbeider i forhold til bytte av rørene. Leverandør av kjeleanlegget har vært på besøk i forhold til revisjonsarbeider som er planlagt i 2011.

Produksjon

Longyear Energiverk er landets eneste kullfyrte kraftvarmeverk og produserer både strøm og fjernvarme, med en reserve dieselkraftstasjon for strøm. Det er også muligheter for å kjøre fyrhus for produksjon av fjernvarme.

Utviklingen på energiproduksjon har vært følgende:

	El (MWh)	Termisk (MWh)	Kull (tonn)	Diesel (liter)	Slagg (m ³)	Aske (m ³)	Kjelevann (m ³)
2010	41.424	69.935	26.197	72.907	2915	1897	16671
2009	41.508	65.130	26.162	236.728	2890	1831	15568
2008	42.775	64.609	22.294	1.352.832	2358	1440	13792

Dette gir følgende utslipp til luft:

	Co ₂ (tonn)	Svovel –SO ₂ (tonn)	NOx (tonn)	Støv (tonn)
2010	58.911	522	112	233
2009	59.350	682	116	232
2008	54.213	1.712	134	198

21 okt. kl. 18.00 i 2010 var det en uforutsett stans på anlegget. Det var under test av turbin 1 at vi fikk en tripp av hele anlegget. I løpet av 45 minutter var anlegget oppe i vanlig drift.

Vi fikk en ny tripp på anlegget kl. 18.45 Denne hendelsen var forårsaket av lekkasje på reservefjernvarmeveksleren. I løpet av 15 minutter hadde vi Nødstrømsaggregat koblet inn på nettet, som tok over strømforsyningen. I denne forbindelsen ble også fyrhusene startet opp, som leverte fjernvarme til anleggene. Lekkassen på reservefjernvarmeveksleren ble ordnet, og vi hadde normal drift på Energiverket kl 07.00 22.okt. 2010

El-distribusjon

I 2010 ble det tilkoblet 40 leiligheter, 12 kontor- og industrianlegg, 3 naust og 3 hytter til strømmettet.

Det ble skiftet 5 gamle og farlige fordelingsskap rundt om i byen.

Arbeidet med utskifting av el-målere til fjernavleste el-målere fortsetter, og i 2010 ble det byttet ca 350 målere. Det er til nå skiftet ca 800 målere. Arbeidet med utskifting fortsetter i 2011.

Det Lokale El-tilsyn (DLE)

Longyear Energiverk er med hjemmel i tilsynslover pålagt å føre tilsyn innenfor sitt forsyningsområdet.

DLE er derfor en del av det offentlige tilsynsapparatet for el-sikkerhet og utøver tilsyn under DSB's kontroll.

DLE har ansvar for:

- Føre tilsyn med alle elektriske lavspenningsinstallasjoner som er tilknyttet energiverkets forsyningsanlegg
- Føre tilsyn med omsetningen av elektrisk utstyr innenfor energiverkets forsyningsområde
- Utfører sitt tilsyn etter rammer fra DSB og er pålagt å rapportere til regionen om planlagte tilsynsaktiviteter og resultater

DLE har i løpet av året gjennomført kontroll med 90 elektriske installasjoner i Longyearbyen og 7 i Ny-Ålesund. Det ble ikke funnet store eller farlige avvik i noen av kontrollene som ble utført. Generelt er tilstanden på de elektriske installasjonene god.

TEKNISK INFRASTRUKTUR

Det ble gjennomført nye selvkostberegninger på avløp og renovasjon. Disse viser at vi for avløp så langt vi vet i dag vil klare det planlagte veldikeholdet fremover, mens vi for renovasjon har tatt med oss ett etterslep som vi må vurdere frem mot budsjettarbeidet for 2012.

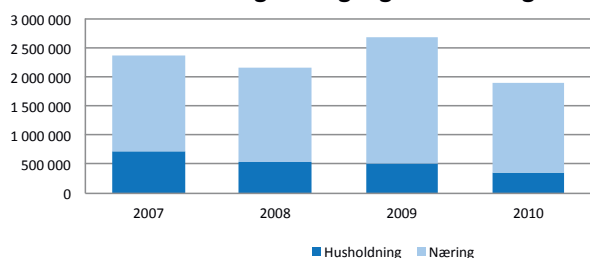
For vann har vi gjennomført en beregning ut i fra det vi er kjent med i dag, dette viser et forholdsvis stort etterslep, dette vil det bli arbeidet videre med i 2011.

Økonomi:

For vei og avløp er det et overskudd i 2010, dette settes av til fond, for renovasjon er det et betydelig underskudd, dette skyldes i hovedsak underbudsjettering og at vi på årets budsjett har dekt et underskudd fra 2009.

Renovasjon

Det mest oppsiktsvekkende er den betydelige reduksjonen av innsamlet avfall i 2010. Reduksjonen totalt for alle avfallsfraksjoner er nær 32 prosent. Den største reduksjonen er for brennbart næringsavfall som har en reduksjon på nærmere 50%. En av årsakene til dette kan være redusert byggeaktivitet i Longyearbyen og at næringslivsaktørene har blitt dyktigere å sortere/ redusere sine avfallsmengder/fraksjoner. Næringslivet står allikevel for 80 prosent av innsamlet avfall.

Fordeling næring- og husholdningsavfall**Avfallsdeponiet ved Gruve 6**

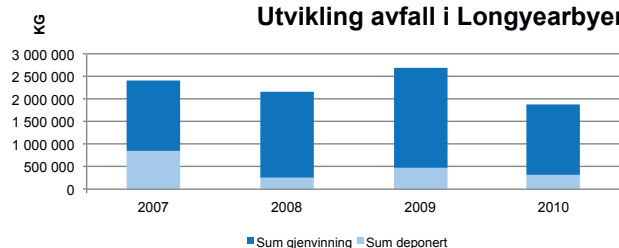
Det har vært en reduksjon på 35 prosent avfall til deponi, noe som er positivt med tanke på forventet levetid.

I tillegg til avfall er det deponert 1900 tonn aske og ca 2500 tonn slag fra energiverket.

Konsekvensutredning med tanke på et nytt deponi for aske fra energiverket ved Gruve 3 er igangsatt og forventes ferdig i løpet av 2011. Dette er et pålegg fra KLIF og Sysselmannen, og i tråd med å redusere behovet for askedeponering på deponiet i Adventdalen.

Det er i 2010 ikke gjennomført sigevannsanalyser i henhold til tillatelse fra Sysselmannen. Arbeidet med rullering av avfallsplanen ble startet opp og vil blant annet ta for seg fremtidige tiltak knyttet til deponiet. Planarbeidet er planlagt å være ferdig innen høsten 2011.

Driften av avfallsanlegget har også dette året vært preget av utfordringer med drift av kvern og balleanlegget. Vi har fortsatt problemer med å få optimalisert driften av dette.

Utvikling avfall i Longyearbyen

Med bakgrunn i avfallsforskrift for Longyearbyen planområde som ble fastsatt av Sysselmannen september 2009, startet prosjektet med montering av matavfallskverner i sommer. Dette prosjektet har som kjent ikke oppfylt de krav til kvalitet og funksjon som vi krever, og vil derfor skifte ut alle kvernene med nye i løpet av 2011.

Det henlegges stadig søppel på utsiden av containere på enkelte returpunkter i byen. Dette skaper unødig merarbeid for våre renovatører.

Det har tradisjon tro vært en ryddeaksjon der skoleelever har plukket avfall/søppel som har vært skjult av snøen rundt omkring i byen, uka etter skoleslutt. Interessen for å delta var som vanlig veldig stor.

Veier

Begynnelsen av vinteren 09/10 var veldig mild med regn i hele januar. Dette førte med seg glatte veier og ekstra

sandstrøing, men også et mindre behov for snøbrøyting.

I 2010 er det utført asfalteringsarbeider og utbedringer av vei rundt om i byen med et areal av nesten 6000 m².

Det har blitt etablert en ny vei fra Bykaia til Sysselmannsgarasje, og det har startet opp et arbeid med ny vei på Hotellneset.

Brua på Museumsveien ble som vanlig stengt for tyngre kjøretøy i perioden med økt vannføring i Longyearelva, grunnet utvasking av omfyllingsmasser rundt rørene under veien.

Elvedosing

Omfanget av elvedosing for sikring av bygninger og infrastruktur har vært et normalår. Dosingen av Vannledningsdalen ble tilsvarende utført som i et normalår.

Vann og avløp

Vannkvaliteten i år har vært god og uten de store avvikene i forhold til drikkevannsforskriften. Vannrenseanlegget har fungert svært godt uten store driftsproblem, bortsett fra at grenseverdien for mangan noen ganger er overstegget. Mangan er et stoff som ikke er skadelig for helsen, men det kan gi misfarging av klær ved vasking.

Ledningsnettet for vann og avløp har fungert godt i 2010 men med noen større driftsavbrudd. De problemer som oppstått har i stor grad oppstått på grunn av frysning grunnet defekte varmekabler eller underdimensjonerte frostsikringspumper. Blant annet naustområdet og vannledningen ut til flyplassen har hatt problemer.

Ekspansjonshus på primærnettet for fjernvarme.

Foto: Grete R. Haldorsen

Det er ikke gjort noen større utbyggingsprosjekter på vann- og avløpsnett i 2010, men tilknytninger til blant annet forskerhotellet, hotell i sentrum og bilvaskerhallen med ny avløpspumpeinstallasjon er utført.

Prosjektet med ny hovedplan for vann som skulle vært ferdig i 2010, har ikke gått som planlagt. Det beregnes ferdig innen sommer 2011. Prosjektet skal resultere i et nytt hovedplandokument som legger føringer for vannforsyningen i Longyearbyen i en periode på 10 år.

Fjernvarme

Ansvar for fjernvarme ble sommeren 2010 flyttet fra energiverket til teknisk infrastruktur.

I 2010 ble ca. 1700 m² bygningsmasse knyttet til fjernvarmenettet. Ca. 600 m² av disse var eksisterende bygg, som kunne knyttes til i kraft av de utvidelsene av fjernvarmenettet som er gjennomført de senere årene. De resterende 1100 m² var nye bygg.

Det er usikkerhet knyttet til levetiden på primærnettet. Arbeidet med å tilstandsregistrere dette vil starte i 2011.

EIENDOMSFORVALTNING

Bydrift har igangsatt arbeid for å profesjonalisere eiendomsforvaltningen. Det første steget er å etablere en leieavtale som klargjør ansvarsforholdene mellom eier og bruker. Dette arbeidet vil ferdigstilles i 2011.

Det neste steget er å se på hva byggene krever av vedlikehold for at vi skal kunne opprettholde realverdien i bygningsmassen. Dette arbeidet vil påbegynnes i 2011.

Boliger

Etterspørselen etter små leiligheter fra eksterne har vært nokså stabilt de siste årene, men det har vært en synkende etterspørsel i 2010. Selskapets familieboliger er det stor etterspørsel etter og det leies per i dag inn 3 eksterne familieboliger. Alle familieboligene er i sin helhet utleid til ansatte i Longyearbyen lokalstyre. Det er behov for flere familieboliger, dette er noe vi vil arbeide videre med i 2011.

Det har blitt utført til dels omfattende oppussingsarbeid på flere familieboliger og småleiligheter i 2010.

Leilighetsbrakke 220.02 er i sin helhet leid ut til UNIS. Store Norske har sagt opp alle leiligheter de leide av oss. Det er vedtatt at to leilighetskompleks skal selges på det åpne marked.

Bygg

Eiendomsavdelingen har i 2010 hatt ansvaret for en bygningsmasse på totalt 37.778 m².

Driftsavtaler

Eiendomsforvaltningen har en renholdsavtale med ISS Svalbard AS. Dette gjelder renhold i alle leilighetsbyggenes fellesareal samt renhold i næringsbygget og barnehager. Denne avtalen skal ut på anbud i 2011. Eiendomsavdelingen ligger også inne sammen med Kraftstasjonen på avtalen med JM Hansen AS vedr. elektro.

Prosjekter

Eiendomsavdelingen har i løpet av 2010 gjennomført ca. 40 store og små prosjekter på egne eiendommer.

Utenom boligene til Longyearbyen lokalstyre er de største løftene gjort på:

- Utbygging av Polarflokken barnehage som var ferdig 15. desember.
- Kullungen barnehage er malt innvendig i 2. etasje og utvendig er gjerde ytterligere forhøyet.
- Oppføring av nytt Kulturhus som var i rute og ble ferdigstillet 21. november.
- Galleriet, vinduer i Kåre Tveter sal byttet, samt at tekniske rom er pusset opp.
- Næringsbygget er bygget om som en del av tilkobling til nytt Kulturhus.
- Nytt kjøkken til kulturhuset i næringsbygget.
- Gulvvarmen på kaibygget er renoveret.
- Enkelte ombygginger på skolen for en mer rasjonell drift.
- Kraftstasjon er det byttet enkelte branndører samt oppgradert nødlys.

BRANN- OG BEREDSKAP

Longyearbyen Brannvesen er byens brann og redningskorps. Vi skal verne om innbyggernes liv, helse, miljø og materielle verdier. Beredskapsstyrken består av 24 personer, 3 personer på heltid, og 21 deltidsmannskaper. Mannskapene er fordelt på 5 vaktlag. De går en dreiende vaktssyklus med en uke på vakt, hver 5. uke. Samtlige brannmannskaper er oppsatt med personsøkere.

Store deler av byens bygningsmasse er nå tilkoblet varslingsentralen. Dette er en stor betryggelse for oss, for huseiere og ikke minst beboere. Tidlig deteksjon og tidlig varslings er en meget viktig faktor for oss og innbyggerne i Longyearbyen. Dette for at vi i det hele tatt skal ha en mulighet til å gjøre en rask, sikker og god innsats.

Følgende tjenester inngår i brannvesenets programområde:

- Brann – og redningstjeneste
- Branntilsyn i Longyearbyen
- Bistå Sysselmannen med branntilsyn i bosetningene utenfor Longyearbyen
- Informasjon – og motivasjonstiltak vedrørende brannvern
- 110 -varslingsstjeneste
- Ambulansetjeneste
- Kurs for næringsvirksomhet, institusjoner og innbyggere i Longyearbyen

Målsetting

Innenfor brannvesenets forvaltningsområde å drive forebyggende arbeide og en effektiv utrykningstjeneste for å sikre Longyearbyens innbyggere og materielle verdier mot ulykker og skader, som følge av brann, eksplosjon, kjemikalieulykker, uhell ved transport av farlig gods og forurensing.

Ambulansetjeneste:

Brannvesenet står for drift av ambulansetjenesten i Longyearbyen. Dette i nært samarbeid, og i hht. avtale med Longyearbyen Sykehus. Vi har fått positive tilbakemeldinger ifra sykehuset på tjenesten vi leverer i forbindelse med drift av ambulansen.

I 2010 hadde vi 120 ambulanseoppdrag.

Forebyggende arbeid:

Vi ser hele tiden viktigheten og behovet for å ivareta, samt å opprettholde en god beredskap. Flere objekter er blitt tilknyttet direkte brannalarmvarsling til 110-varslingssentral. Dette medfører tidlig deteksjon, automatisk varsling og rask respons ifra brannvesenet, noe som er en forutsetning for å kunne utføre en effektiv jobb om brann skulle oppstå. Det jobbes med å få samtlige boliger i Longyearbyen opp på direktevarsling. Brannvesenet ser store gevinster om dette prosjektet blir gjennomført.

Vi har høy fokus på en kontinuitet vedrørende brannforebyggende informasjon – og motivasjonstiltak ovenfor Longyearbyens innbyggere. I løpet av året så holdes det mange brannvernkurs med teoretiske emner og praktiske øvelser til næringsvirksomhet, institusjoner og innbyggere i byen. Dette er en viktig del av vårt arbeid, og som helt klart viser en målbar effekt. Her får vi ofte svært positive tilbakemeldinger ifra publikum.

Høsten 2010 arrangerte vi tradisjon tro «åpen dag» på brannstasjonen. Nødetatene med Sysselmannen, Longyearbyen sykehus, Røde Kors og Avinor deltok med mye utstyr og kjøretøyer. Kafédrift ble organisert av Tv-aksjonsgruppa, med gode inntekter til høstens innsamlingsaksjon. Dette har vært en årlig ubetinget suksess, for barn og voksne.

Brannutrykninger:

I 2010 hadde vi 149 utrykninger i forbindelse med utløste brannalarmer. Av disse var det 10 branner/tilløp til brann, hvorav 3 tørrkokinger der beboere hadde sovnet ifra mat på komfyr. Igjen, takket være automatisk deteksjon og direktevarsling ble det i flere av disse hendelsene avverget større bolig/bygningsbrann med fare for tap av menneskeliv og større materielle verdier.

Det gjennomføres flere brannøvelser i løpet av året. Foto: Jan Olav Sæter

Branntilsyn:

Longyearbyen brannvesen foretok i 2010 flere branntilsyn av byens særskilte brannobjekter. Vi bisto Sysselmannen med branntilsyn på Hopen, Bjørnøya, Svea, Ny Ålesund, Barentsburg, Pyramiden og Isfjord Radio.

Brannteknisk kontroll og service

Longyearbyen brannvesen foretar kontroll og service på brannteknisk materiell. Vi har inngått kontrakter med flere store aktører på øygruppen om årlig kontroll/service av slukkemateriell som håndslukkere og brannslanger. Dette er en viktig oppgave, da utstyret må være operativt og i orden, til enhver tid.

Utvalg mot akutt forurensing, oljevernberedskap

Bydrift KF og brannvesenet inngår sammen med SNSK, LNS Spitsbergen, Avinor og Kings Bay, som en del av oljevernberedskapsgruppen på Svalbard. Høsten 2010 ble en større sjøgående øvelse gjennomført i Van Mijenfjorden, området rundt Kaldbukta. 10-talls fartøyer deltok, noe som medførte at vi fikk et realistisk, utfordrende og vel gjennomført scenario. Øvelser som dette gir nødvendig og god kompetanse for mannskapene i oljevernberedskapsstyrken.

LONGYEARBYEN HAVN

Longyearbyen havn utøver Longyearbyen Lokalstyres havnedrift og er tilbyder av offentlige havnetjenester. En hovedoppgave er å påse at havne- og farvannsloven samt forskrifter, enkeltvedtak og andre avgjørelser truffet i medhold av denne loven blir etterfulgt.

Økonomi:

Den økonomiske driften av Longyearbyen havn reguleres i gebyrforskrift for Longyearbyen havn gitt i medhold av lov om havner og farvann m.m.

I 2010 solgte havna mer tjenester enn noen gang, dette førte til et overskudd i underkant av 1,6 mill. Overskuddet settes av på fond.

Trafikkutvikling:

2010 har hatt en positiv utvikling til tross for forventet reduksjon i turistsegmentet og gods over kai.

En reduksjon i aktiviteten til oversjøisk cruiseskip og kystcruise var forventet som følge av finanskrisen. I dette segmentet betales turene på forhånd, og for 2009 var turene allerede betalt når krisen slo inn, og derfor fikk dette liten effekt hos oss.

For 2010 ble turene bestilt mens markedet ennå var usikkert, og reduksjon i aktivitet her har vært i de mer prissensitive delene av markedet, slik vi ser det.

For godssegmentet forventet vi mindre trafikk som følge av lavere aktivitet i byggebransjen i Longyearbyen og redusert aktivitet i Store Norske.

Erfaringene når vi ser sesongen over ett, er at året 2010, i økonomisk forstand er det beste året noensinne for havnen.

For de enkelte segmentene har vi hatt følgende utvikling:

- For oversjøisk cruise har de store aktørene konsolidert og redusert med færre, større og fullere skip. Antall skip totalt, inklusive mindre, eksklusive cruiseskip, er stabilt

Tekst: Det har vært et godt økonomisk år for havna.

Foto: Elin Dolmseth

mens vi opplever en svak økning i antall passasjerer.

- Innenfor kystcruise/ekspedisjonscruise har vi hatt nedgang i antall skip og passasjerer. Her har en del anløp forsvunnet som følge av at MS Nordstjernen ble tatt ut av trafikk og erstattet med noen få anløp med MS Fram. I tillegg har Oceanwide Expeditions erstattet et skip med ett nytt og større.
- Lokaltrafikken er på nivå med det som er normalt. I 2009 var aktiviteten høyere fordi et ekstra skip gikk i lokaltrafikk på våren.
- Godstrafikken har hatt en oppgang fra 2008/2009 med økt aktivitet på prosjektlaster knyttet til riving av oppredningsverket på Hotellneset med skraplaster til fastlandet, asfalteringsarbeid og sandlaster til Byen.

Til tross for forventet nedgang har havna hatt høyere aktivitet på nær alle områder:

- Økt tjenestesalg til ekspedisjonsskip segmentet i form av salg av trossetjenester og mer bruk av fortøyningsbåt. Her har vi en økning på 12 % på bruk av fortøyningsmannskap, mens bruk av fortøyningsbåt har økt med 21 %.
- Økt salg av timer og tjenester knyttet til havnas båter. Her har vi en økning av på salg av tjenester på nær 50 %. Det er registrert inntekter på 130 timer på båtene i 2010.

Avledet aktivitet som tjenestesalg utgjør, blir en stadig viktigere del av havnas inntektsgrunnlag. For innværende år utgjør tjenestesalget mer en 40 % av havnas inntekter.

Oversikt over trafikkutviklingen:

Havnevirkksomhet. Antall anløp og liggedøgn

	2007	2008	2009	2010
Antall anløp	744	771	799	814
Antall liggedøgn	508,6	544,5	579,1	690,5
Antall passasjerer	31 756	38 569	41 398	40 123

Den økte trafikken over Bykaia, har medført behov for bedre fasiliteter for passasjerer, gods, havnas utstyr og arbeidsforhold for ansatte. Med dette som bakgrunn

ble det høsten 2010 besluttet og utrede nytt terminal- og servicebygg.

Flere oppgaver og utvidet ansvar for havnedriften har medført behov for flere medarbeidere.

Før nyttår ble ny driftstekniker ansatt med vedlikeholdsansvar for havnas anlegg, utstyr og materiell. Stillingen er operativ fra 1. april 2011. Denne stillingen vil også inngå i havnas vaktturnus og bemanning av havnas fartøy.

Vedlikeholdstiltak 2010:

Til Turistkaia (flytekaia) ble det i sommer lagt frem ny strøm og midlertidig vannforsyning. Dette medfører at

lokaltrafikkaktiviteten kan drives fullt ut fra denne kaien, uten behov for vannforsyning fra Bykaia.

Området i tilknytning til Turistkaia har blitt oppgradert med ny tilførselsvei knyttet til ny veiforbindelse mellom Sysselmannsgarasjen og Bykaia. Dette gir bedre og lettere tilgang for passasjertransport og forsyninger til skipene.

Havnas fartøyer har vært aktivt benyttet til transportoppgaver for lokalt næringsliv og offentlig forvaltning. Fartøyene har vært kalt ut av Sysselmannen for søk og bergingsoperasjoner og deltatt i årlig oljevernøvelse, som i 2010 ble avholdt i Van Mijenfjorden.

Foto: Elin Dolmseth

Korpset leder an i 17. mai-toget. Foto: Mari Tefre

Solas tilbakekomst feires 8. mars. Foto: Mari Tefre

KULTUR- OG FRITIDSFORETAK KF

HOVEDMÅL FOR LONGYEARBYEN LOKALSTYRE KULTUR- OG FRITIDSFORETAK KF

Hovedmålet med Kultur- og fritidsforetaket er å tilrettelegge for det frivillige kulturarbeidet og å utnytte ressursene slik at tilbudet favner så bredt som mulig i forhold til aldersgrupper, interesser og behov. I tillegg til at kulturstaben - inkludert virksomhetslederne - produserer ulike kulturtiltak innenfor sine områder, fungerer kulturstaben også som tilrettelegger for lokale lag og foreninger. Videre tilbyr foretaket moderne lyd- og lysutstyr i kombinasjon med faglig kompetanse. For kulturlivet er dette tilbudet gratis, mens kommersielle aktører kan leie det samme mot betaling.

Organisering

Kultur- og fritidsforetaket ledes av et politisk oppnevnt styre og med daglig leder som øverste administrative leder. Styrets overordnede oppgave er å føre tilsyn med at virksomheten foregår innenfor vedtekter og økonomiske rammer gitt av lokalstyret.

Foretaket har ansvaret for følgende virksomheter:

- Longyearbyen folkebibliotek
- Svalbardhallen med nærmiljøanlegg
- Galleri Svalbard og Longyearbyen kunst- og håndverkssenter
- Ungdomsklubben og Selvstyrt ungdomshus
- Longyearbyen kulturhus med kino

I den sentrale staben inngår i tillegg til daglig leder, kulturkonsulent, ungdomskonsulent, hallbestyrer, bibliotekleder og galleribestyrer.

Programarbeid og gjennomføring

En av hovedoppgavene i Kultur- og fritidsforetak KF er idéskaping, tilrettelegging og gjennomføring av varierte kulturtiltak. Prosjektledelse av ulike kulturarrangement, koordinere og utvikle et nært samarbeid med stedets frivillige organisasjoner er andre viktige arbeidsoppgaver.

I løpet av året er det en rekke enkeltarrangementer som krever en stor grad av detaljplanlegging ettersom produksjoner i dag ofte involverer mange mennesker og flere organisasjoner. I tillegg til enkeltarrangementene er det Solfestuka (i mars) og KunstPause Svalbard (i november) – med til sammen ca. 40 enkeltarrangementer – som skal planlegges og gjennomføres. Ikke minst er ønsket og krav til profesjonalitet i så vel planlegging, markedsføring, teknikk og gjennomføring blitt større og større.

Med det nivået organisasjonen i dag har på det tekniske området er en i stor grad selvhjelpen ved de fleste produksjoner, men i forbindelse med egne festivaler (jf.

ovenfor) og store produksjoner i egen regi må det leies inn tekniker(e).

I årenes løp, og i forbindelse med at Longyearbyen kulturhus ble tatt i bruk i desember 2010, er det kjøpt inn mye teknisk utstyr som krever daglig ettersyn og oppfølging i forhold til vedlikehold og utleie.

Kultur- og fritidsforetaket bistår også det lokale kulturlivet med utstyr og faglig bistand, og utleie til byens mange små scener i puber og restauranter har økt de siste årene.

Aktivitetsnivået i 2010 har vært svært høyt, noe som skyldes arbeidet med planlegging av, flyttingen til og åpning av Longyearbyen kulturhus, men også det høye aktivitetsnivået innenfor kultursektoren generelt.

Også i 2010 har samarbeidet med byens lag og foreninger vært avgjørende for et godt resultat. Representanter fra foreningslivet møter kulturadministrasjonen gjennom kulturforum hvert halvår, eller oftere litt avhengig av behovet det enkelte år. I tillegg er det jevnlig kontakt med lederne for de ulike organisasjonene, samt representanter fra byens næringsliv.

ARRANGEMENTER OG AKTIVITETER

Januar	UKM (teknikk)
Februar	Polarjazz (teknikk)
Mars	Solfestuka 2010 (26 enkeltarrangementer)
April	Konsert med Jørn Bøgeberg Trio
Mai	17. mai-arrangement Kulturutveksling til Barentsburg
Juni	Kulturutveksling fra Barentsburg Spitsbergen Rock (teknikk) Longyeardagen 10. juni (byvandring, kirke besøk og foredrag)
August	Ølfestival (teknikk)
Oktober	TV-aksjonen Flyktningehjelpen 2010 (teknikk/markedsføring web) Dark Season Blues (teknikk)
November	Nøkkeloverrekkelse Longyearbyen kulturhus KunstPause Svalbard 2010 (15 enkeltarrangement torsdag – søndag), der «Eksperimentet» med Jo Strømgren Kompani ble første forestilling i kulturhuset. Korkonsert med Kor:Z og korister fra Longyearbyen blandakor (teknikk) Adventsmarkering med start fra Huset, fakkeltog og julegrantenning på torget.
Desember	Offisiell åpning av Longyearbyen kulturhus Konsert med Vamp Konsert med Howlin' Huskies Familieforestilling med Klovn Knut Teatermonolog «Jeg, Ole Bull»

Konsert med TrondheimSolistene og
Isa Katharina Gericke
Julekonsert, Svalbard Kirke (teknikk)

I tillegg har det vært en rekke enkeltarrangementer der kultur- og fritidsforetaket har stilt med teknisk utstyr.

Teaterforestillingen «Skuggar» med De Utvalgte oppsatt i desember måtte dessverre avlyses pga. tekniske problemer avdekket dagen før planlagt visning.

LONGYEARBYEN KINO

I 2010 ble det solgt 1.217 billetter til forestillingene kl. 18 (barne-/ungdomsfilmer) og 1.258 billetter til forestillingene kl. 20 (ungdoms-/voksenfilmer), dvs. til sammen 2.475 besøkende.

Dette tilsvarer en nedgang på 12,3 % for barne-/ungdomsforestillinger og en reduksjon på 46,1 % for ungdoms-/voksenfilmer. Den samlede nedgangen utgjør 33,5 % (1.245 færre solgte billetter sammenlignet med 2009). Dette skyldes at kinovirksomheten på Huset ble avviklet i midten av september for demontering/flytting til Longyearbyen kulturhus. Driften i kulturhuset startet fredag 10.12.2010. Lavere inntekter ble likevel mer enn kompensert av lave kostnader (filmleie, frakt og lønn) slik at kinovirksomheten totalt sett ble rimeligere enn budsjettet.

Likevel er kinoen fortsatt et dyrt tjenestetilbud, men anses som et svært viktig kulturtilbud som befolkningen setter pris på og etterspør mer av. Vi utvider kinotilbudet i 2011 og budsjetterer med høyere billettinntekter og lavere kostnader i nytt og moderne bygg.

Det ble vist 55 filmer – hvorav 12 norskproduserte. Her, som på fastlandet, er det de filmene som får mest medieomtale som også trekker det største publikumet.

I 2010 har vi også vært heldige og fått flere premierer, førpremierer og norgespremierer og norsk film har fortsatt god oppslutning blant publikum og utgjør ca. 19-20 % av totalen både hva angår antallet filmer, besøkstall og omsetning. Riktignok var det den engelske filmen «Harry Potter og Dødstalismanen – Del 1» som ble best besøkt med 156 solgte billetter, mens animasjons-/action-/sci-fi-

filmen «Avatar» ble besøkt av 138 personer, og barnefilmen «Alvin og gjengen 2» ble sett av 124 personer.

Longyearbyen kino er digitalisert ved flytting fra Huset til Longyearbyen kulturhus og det er samtidig installert utstyr som gjør det mulig å vise filmer i 3D. Sistnevnte er realisert ved at selskapet Svalbard TV (tidligere reklamekanale i Longyearbyen), som er under avvikling, ga kr 150.000 til dette. Digitaliseringen er et spleiselag mellom Film & Kino, filmdistributørene og landets kinoer/kommuner – i vårt tilfelle Longyearbyen lokalstyre. Longyearbyen lokalstyres andel i dette spleiselaget utgjør kr 300.000 og er i sin helhet finansiert via korkpengeordningen.

Denne storsatsingen gjør det mulig å vise nyere, og ofte helt ny film av teknisk høy kvalitet, noe som anses viktig ettersom det er filmer med stor oppmerksomhet i media rundt premieredatoen som er de filmene som blir best besøkt. Dette gjelder også på Svalbard. Etterspørselen etter mer/ny film er registrert og med en ny moderne kino i sentrum vil vi anta oppslutningen vil øke. Fra åpningen av Longyearbyen kulturhus legges det derfor opp til at onsdag blir kinokveld i tillegg til søndager som hittil. Flere forestillinger muliggjør også visning av noe mer «smal» film.

LONGYEARBYEN FOLKEBIBLIOTEK

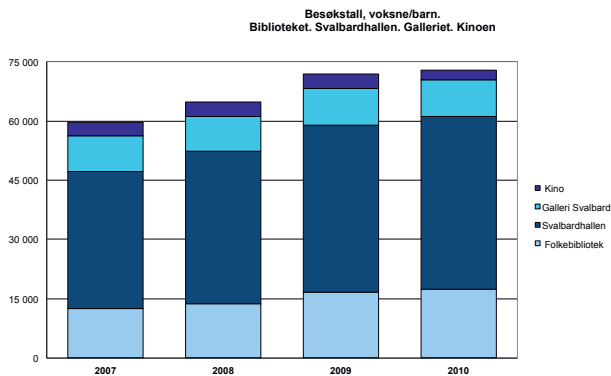
2010 har vært et aktivt år med 13 større arrangementer for barn og voksne. I tillegg har vi faste aktiviteter som lesering, tematreff for småbarnsforeldre, skole- og barnehagebesøk med mer. Biblioteket har gjennom sine arrangementer de siste årene hatt en bevisst satsing på polare tema. Dette er tema som er svært populære i Longyearbyen. Innbyggerne her har en sterk identitet knyttet til stedet de bor på, - historie, beliggenhet, klima, - og de nyankomne er interesserte i kunnskap om stedet de har bosatt seg på. Biblioteket, med sin store samling av polarlitteratur vil være et naturlig arrangementssted for en slik satsing, og det vil være av høy prioritet for biblioteket å videreføre denne profilen.

Fra Sirkus Svalnards forestilling. Foto: Grete R. Haldorsen

Sirkus Svalnardo feiret 10-årsjubileum i 2010. Foto: Grete R. Haldorsen

Vi har i 2010 avviklet 4 polarforedrag, bl.a. foredrag av Børge Ousland og film- og boklansering av Roald Amundsens Sydpolekspedisjon i 1910-1912.

I tillegg til disse litt større arrangementene har vi hatt jevnlig besøk av barnehager og skoleklasser, og i vårhalvåret hadde vi ukentlige besøk av SFOs bibliotek-gruppe.

Nytt av året var «Natt i biblioteket» med elever, og noen foreldre, fra 5. klasse. En spennende og annerledes kveld og natt med høytlesing, «smuglesing» med hodelykt, pizza og frokost. Vi tror at barna gjennom å overnatte i biblioteket kan utvikle et tett forhold til biblioteket «sitt», og møte personalet her på en annen måte.

Det totale utlånet av bøker og andre media har gått noe ned fra 2009 til 2010. Nedgangen er størst for utlånet til barn, men utlånet til voksne har også gått noe ned. Vi ligger imidlertid fremdeles over utlånstallene fra 2008, men den store oppgangen på 20 % fra 2008 til 2009 har vi ikke har klart å holde oppe i 2010.

Besøkstallene for 2010 viser en økning på ca 4,5 %. Disse tallene er imidlertid mer upålitelige. Vi har tidligere år basert oss på manuell telling 13 av årets uker, men i 2010 har vi basert oss på en elektronisk besøksteller. Denne overgangen gjør at årstellingene ikke vil bli helt sammenliknbare før i 2011.

Bibliotekets mediasamling består av 19.596 bøker, 828 lydbøker, 1.135 DVDer, 29 tidsskriftabonnement + 15 abonnement som vi mottar gratis gjennom Kulturrådets innkjøpsordning, - totalt 44 tidsskrift, samt 6 avisabonnement.

Longyearbyen folkebibliotek er inndelt i voksenavdeling, barneavdeling og polarsamling.

Bibliotekets polarsamling består av 1.957 titler, og utgjør på mange måter kjernen i bibliotekets samling. Her har vi en unik samling av litteratur tilknyttet polare tema, med særskilt vekt på Arktis. Denne samlingen er populær og mye brukt, ikke minst av Longyearbyens stadig nye innflyttere, og av turister/besøkende.

Biblioteket har også et mediatek som brukes som møte- og kurslokale, av studenter, og til bibliotekets egne arrangementer. Mediateket tilbyr bruk av to PCer, i tillegg til de tre publikumsPCene vi har ute i publikumsavdelingen.

Fjernlån av bøker er en viktig tjeneste for alle brukerne, spesielt for voksne lånere som bruker svalbardoppholdet til fjernstudier.

SVALBARDHALLEN MED NÆRMILJØANLEGG

Svalbardhallen er en flerbrukshall på 3400 m². Den består av idrettshall, svømmehall, squashhall, skytebane, spinningrom, treningsrom, møterom og kontorer. På den ene endevæggen er det klatrevegg med en bredde 13 m og en høyde på 9,5 m.

Publikum har god tilgang til aktivitetene i hallen med åpningstid hver dag. På ukedagene starter vi opp kl. 0700 med morgensvømming, og aktivitetene avsluttes kl. 2200. I helgene er det i tillegg til den vanlige aktiviteten konkurranser og treningssamlinger.

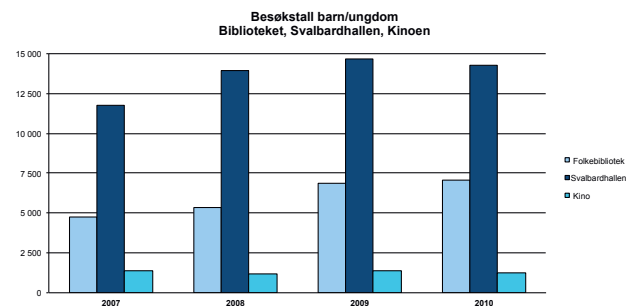
I 2010 utvidet vektgulvet treningsrommet med 9 m², og supplerte med noen håndvekter.

Svalbardhallen har også i 2010 en økning i besøket på 3,5 %.

Svalbard Turn er den store leietakeren i hallen på kveldstid. De har 60 timer i uken og driver alle aktivitetene som foregår i idrettshallen. Svalbard Turn har eget kontor i hallen. De har også et betydelig areal til lager.

I tillegg kommer Oppvekstforetakets bruk:

- Longyearbyen skole 12 500 besøk.
- SFO/barnehagene 3 600 besøk

ØVRIGE ANLEGG

Nærmiljøanlegget som ligger i tilknytning til hallen består av fotballbane, ballbinge, hinderløype, og en lysløype på ca 650 m. Sør for hallen ligger alpinbakken der vi har et lite skitrekk.

Langs veien mellom kirka og Sverdrupsbyen har vi en skiløype (lysløypa). Her har vi som målsetting at det alltid skal være oppkjørte spor. Når lyset er tilbake og forholdene tillater det, kjører vi opp en løype i Endalen (15 km). Løypen starter ved veien i Adventdalen.

GALLERI SVALBARD OG LONGYEARBYEN KUNST- OG HÅNDVERKSSENTER

Galleri Svalbard huser de permanente kunst- og kultur-samlingene Kåre Tveter-samlingen, Svalbardsamlingen (kart, bøker og sedler) og Recherche-samlingen. Til denne delen av galleriet tas det inngangsbillett hvor visning av filmen «Svalbards arktiske natur» inngår.

Galleriet formidler salg av kunst gjennom faste og skiftende utstillinger som et bidrag til driften. Her presenteres verk av kunstnere inspirert av svalbardnaturen. I utsalget er det også en bok- og gaveavdeling med forskjellig kunstabøker, generell svalbardlitteratur og et utvalg designvarer. Varm drikke og forfriskninger tilbys i Art Café, som også har skjenkebevilling.

Med galleriets målsetting om å gi fastboende og tilreisende et bredt kunsttilbud, utarbeider kultur- og fritidsforetaket en utstillingsplan på ca. åtte skiftende utstillinger årlig. Disse er av ulike uttrykksformer.

Følgende utstillinger ble presentert i 2010:

- A certain waiting light, glass, Linn K.M. Kalseth
- Kjell Nupen, grafikk, Kjell Nupen (Solfestuka 2010) Jubileumsutstilling i anledning Galleri Svalbards 15-årsjubileum
- Schioldborg & Schioldborg, Harald Schiolsborg Jr. og Stian Schioldborg, maleri og foto
- Beyond the horizon, foto/installasjon, Catrin Andersson
- Expedition into another dimension, grafikk, Alina Jackiewicz-Kaczmarek
- Store Norske, malerier, Jan Egge
- ESSENS, Norske Kunsthåndverkeres temautstilling 2010.
- Bak mørket, Kari Nordheim (KunstPause Svalbard 2010)

I 2010 har Galleri Svalbard feiret sitt 15-årsjubileum. Dette ble markert med separatutstilling av Kjell Nupen, som også lagde et grafisk opplag spesielt til markeringen.

I februar arrangerte Kultur og Fritidsforetaket fotokurs med fotograf Morten Løberg. Galleri Svalbard sto for den praktiske delen av arrangementet.

Galleri Svalbard har i 2010 hatt omtrent samme besøkstall som i fjor.

Longyearbyen Kunst- og håndverkssenter har 12 utleieverksteder, hvorav 10 er forbeholdt langtidsleie til fastboende og 2 tilegnet besøkende kunstnere for kortidsleie i inntil tre måneder. Her er det salg av kunst og kunsthåndverk mens nye produkter blir utformet i besøkendes påsyn. I 2010 har alle verkstedene vært utleid og flere personer står på venteliste. Gjesteverkstedene har vært godt besøkt. Longyearbyen Fotoklubb bruker senteret som møtested og presenterer ny utstilling to ganger årlig,

Ungdomsklubben. Foto: Mari Tefre

Tyfusstatuetten for 2010 ble tildelt Svend Rendal. Foto: Mari Tefre

henholdsvis i Solfestuka og KunstPause Svalbard – i 2010 under titlene «12 måneder» og «Tekst – tall – tegn».

I Kunst- og håndverkssenterets 2. etasje tilbys overnatting til besøkende kunstnere i inntil tre måneder. Lokalene består av tre dobbeltrom med felles stue/kjøkken og to bad. Mange kunstnere fra inn- og utland har funnet veien og benyttet seg av overnattingstilbudet.

TYFUSSTATUETTEN

Tyfus er en gammel svalbardbetegnelse for alt som er dårlig. En sur pils eller en dårlig betalt akkord kunne være eksempler tyfus.

Tyfusstatuetten – Longyearbyens kulturpris – skal brukes til å hedre enkeltpersoner som har utmerket seg med å yte en aktiv, betydelig og vedvarende innsats i det lokale kulturliv eller på det administrative plan. Mottaker av Tyfusstatuetten må ha hatt en positiv innflytelse på miljøet i Longyearbyen. I eller utenfor sin stilling må han eller hun ha vist vilje og evne til å gjøre «tyfus» litt mindre «tyfus». Statuetten deles ut en gang i året til enkeltpersoner som bor på Svalbard. I 2010 ble Tyfusstatuetten tildelt Svend Rendal.

UNGDOMMENS KULTURSTIPEND

Ungdommens kulturstipend skal stimulere talentfulle utøvende og / eller skapende ungdommer til å fortsette med aktivitetene de driver med. Det skal også være en god måte for lokalsamfunnet til å påskjønne ungdommer som har vist engasjement og talent. Kulturstipendet kan tildeles en person eller gruppe. Kulturstipendet skal assosieres med bredde. Både idretts- og kulturutøvere kvalifiserer som mottaker. Stikkord kan være kvalitet, forbilde, originalitet og kreativitet.

Prisen som er på kr 10 000,- deles ut av Kultur- og fritidsforetaket.

Ungdommens kulturstipend 2010 ble tildelt Inger-Johanne K. Mørk.

Ungdommens kulturstipend ble tildelt Inger-Johanne K. Mørk.
Foto: Grete R. Haldorsen

UNGDOMSKLUBBEN OG SELVSTYRT UNGDOMSHUS

Ungdomsvirksomheten jobber for å gi ungdommen en best mulig opplevelse av å være ung i Longyearbyen. En fellesnevner for tiltakene og prosjektene er at aktivitetene skal stimulere til engasjement, motivasjon og selvtillit. Vårt faste ukentlige tilbud er ungdomsklubben og selvstyrt ungdomshus. Ungdomsklubben (juniorklubb for 5. – 7. trinn og seniorklubb 8. trinn til 18 år) gir de unge et sted å være sammen med andre ungdommer og trygge voksne. Det er et sted hvor de kan utvikle sine kulturuttrykk og lære sosial kompetanse gjennom deltakelse med andre. Ungdomsklubben har i 2010 oppgradert møbler og utstyr som gir større rom for varierte aktiviteter.

Selvstyrt ungdomshus er åpent daglig for ungdommer i videregående skole. Ungdomshuset er en arena hvor ungdom selv har all innflytelse på hvilke aktiviteter de vil og kan delta i. Medlemmene med eget styre tar ansvar for store deler av driften. Vi jobber kontinuerlig med å finne den strukturen som fungerer best for medlemmene og ungdomsvirksomheten. Selvstyrt ungdomshus er et godt eksempel på at de unge tar ansvar når de får muligheten og blir ansvarliggjort.

Ungdomsklubben – antall oppmøter

	2007	2008	2009	2010
Oppmøte	2613	4074	4177	4400
Barn/ungdom 10 -19 år	172	183	188	190

For at ungdomstilbudet skal oppfattes som godt og interessant av ungdommen, forutsetter det at vi er endringsdyktige og kan tilpasse oss ungdommens interesser, verdier og prioriteringer. Ung i Longyearbyen består av prosjekter og tiltak vi tilbyr målgruppa i tillegg til faste åpningstider i ungdomsklubben og på selvstyrt ungdomshus. Ideen med ung i Longyearbyen er at det skal være kort vei fra idé til igangsettelse og gjennomføring.

Ung akrobatikk i nytt kulturhus. Foto: Mari Tefre

På denne måten sikrer vi ungdommens medvirkning ved at de kan foreslå aktiviteter som blir gjennomført innenfor den tiden de har engasjementet for det aktuelle temaet. Dette skaper motiverte ungdommer som ser at de har innflytelse over ungdomstilbudet i Longyearbyen. Det har i 2010 vært gjennomført et stort antall aktiviteter med godt besøk. Ungdommens kulturmønstring (UKM) og Camp Svalbard er de største i omfang og deltakelse. Vi har også produsert aktiviteter som scootermekk, maske- rade på skøytebanen, grilltur, hip-hop kurs, halloween- fest, juleverksted, juleball, avholdt konserter, bistått ved ukentlig dansetrening, åpen alpinbakke for å nevne noe. Vi har gjennomført mye av dette på egenhånd, men uten et samarbeid med øvrige offentlige instanser, byens lag og foreninger, næringslivet og frivillige, ville ikke tilbudet vært så allsidig og godt.

Innsatsen mot rus i ungdomsmiljøet skal styrkes. Høsten 2010 har vi hatt forsøk med lørdagsåpen ungdomsklubb. Dette er et forebyggende tiltak ment som en motvekt og et alternativ til private fester. Vi håper tilbudet kan være med på å utsette tidlig alkoholdebut. Vi har også fokus på ungdommer i vanskelige situasjoner. Flere har fått individuell oppfølging ut i fra sine behov, ofte i samarbeid med andre instanser.

Det nye kulturhuset ble offisielt åpnet den 2. desember 2010. Foto: Elin Dolmseth

LONGYEARBYEN KULTURHUS - PROSESS OG RESULTAT

Longyearbyen kulturhus ble offisielt åpnet av justisminister Knut Storberget 2.12.2010. Huset er nå i full drift og tilbyr sine fasiliteter i verdens nordligste familiesamfunn. Tidligere daglig leder for Longyearbyen lokalstyre Kultur- og fritidsforetak KF Alf Seltveit har gitt følgende oppsummering av prosessen og resultatet:

Gjennom hele åtti- og deler av nittitallet ble det foretatt store opprustninger på Huset. Scenerigg, gulvbelegg, stolene både i sal og amfi, ventilasjonsanlegg, vinduer og mange andre ting ble skiftet ut og det ble foretatt store vedlikeholdsarbeider utvendig og innvendig. Dette var ikke bortkastede penger, men utover på nittitallet ble det likevel tydeligere og tydeligere at det anlegget som var fantastisk på femti- og sekstitallet var utdatert som kulturhus. «Titteskapscene», gammeldagse publikumsfasiliteter, tungvinte inn- og utlastingsforhold, utilstrekkelige serviceområder, synliggjorde behovet for radikale endringer. Da Huset ble bygget på tidlig femtital, fikk det optimal plassering der folk bodde. Selv om beliggenheten ikke var tema da en begynte å tenke på et nytt anlegg, ble også dette elementet etter hvert en del av problematikken. Folk flest så nok ikke disse negative sidene ved Huset. Ved arrangement av forskjellig slag fikk folk det de var kommet for og tenkte ikke over at anlegget var utdatert. Utøvere og frivillige var sporty og innrettet seg etter forholdene. Det som virkelig presset fram tanken om et nytt anlegg, var de store endringene i kulturlivet utover på nittitallet. Amatørers og profesjonelles krav til teknisk utstyr og fleksible løsninger endret seg drastisk. Relativt enkle arrangement endret seg til store prosjekter med lang og komplisert innøvingstid. Variasjonene i de forskjellige aktivitetene ble også breiere og krevde flere og mer fleksible arenaer for øving og framføring.

Med dette som bakteppe la Svalbard Samfunnsdrift v/ avdelingssjef Alf Seltveit i 1999 fram utredningen «Lokaler for kultur og offentlig informasjon i Longyearbyen i et nytt hundreår». Som grunnlag for utredningen ble det gjort rundt 20 individuelle intervjuer med aktører innenfor offentlig virksomhet og kultur- og næringsliv. «Offentlig informasjon» viser tanken om et så bredt innhold i anlegget som mulig, men arbeidet med den såkalte Svalbardporten, Svalbard Museum og Info Svalbard, var kommet så langt at dette falt ut og prosessen videre spisset seg mot de vanlige kulturhusfunksjonene. Etter oppdatering av den første utredningen i 2001 oppnevnte Longyearbyen lokalstyre i 2002 en utredningsgruppe for forstudien «Forbedrede arenaer for kulturarenaer i Longyearbyen». Fra å være en sak opprinnelig forankret i kulturbyråkratiet, var dette nå løftet opp på politisk nivå. I 2002 ble denne forstudien behandlet av de folkevalgte. Longyearbyen lokalstyre vedtok enstemmig at Huset skulle gå ut som alternativ og samtidig ble det bestilt programarbeid for utredning av alternativene Skolen / Svalbardhallen og Sentrum. Prosjektorganisasjonen som var forankret i Samfunns- og kulturutvalget, var organisert med prosjektgruppe, styringsgruppe og diverse undergrupper. Til sammen var omlag 40 personer fra politisk og kulturorganisatorisk hold involvert. Spisskompetanse utenfra var også hentet inn. Det ferdige programdokumentet hadde ingen dissenser i konklusjonene.

16. juni 2003 behandlet Longyearbyen lokalstyre programdokumentet og vedtok enstemmig samlokalisering av bibliotek, kultursal, kinosal og allaktivitetsdel som tilbygg til nordfløyen av Næringsbygget, dvs det som til slutt ble den endelige plasseringa. I det samme vedtaket fra juni 2003 ble det bestemt at kulturskolen skulle legges samlet til nye lokaler ved skolen. Tidligere samme år hadde Longyearbyen lokalstyre vedtatt at Ungdomshuset skulle bygges som separat bygg. Både kulturskolen og ungdomslokalene hadde opprinnelig vært innbakt i planene for nytt kulturhus.

Seks arkitektfirma ble invitert til å tegne løsningsutkast, og L2 arkitekter ble til slutt valgt. Dessverre viste det seg at prosjektet, blant annet på grunn av akselererende kostnadsutvikling, ville sprengte kostnadsrammene, og det ble behov for å tenke nytt. Dette forholdet var med på igjen å aktualisere Huset som alternativ. Til tross for det enstemmige vedtaket i 2002 hadde Huset fortsatt å leve som alternativ. Da det vedtatte anlegget måtte endres, ble også de Oslobaserte eierne av Huset svært aktive pådrivere for ny utredning av Huset som framtidig kulturanlegg. Parallelt med ny utredning av Huset ble PW arkitekter i Harstad seinhøstes 2007 engasjert til å omarbeide nybygget i sentrum. Av kvalitets-, finans- og eierskapsmessige grunner ble Huset forkastet og en modifisert variant av sentrumsprosjektet vedtatt gått videre med i februar 2008 og realisert seint høsten 2010.

Longyearbyen kulturhus slik det står i dag, er et resultat av langvarige prosesser med innlagte kompromisser. Liten sal til kino og konferanser samt biblioteket mangler. Biblioteket har sin selvsagte egenverdi, men var også fra dag 1 i planleggingen tiltenkt en rolle som sentral enhet i forhold til informasjon, billettsalg og andre fellesoppgaver. Det er imidlertid lagt til rette for framtidige utvidelser som kan komme når tida er moden. Desentralisert ungdomshus og kulturskoleløsningen ble gode løsninger. Tomtevalget for hovedanlegget vil vel i dag de fleste mene var et lykkelig valg.

Foto: Grete R. Haldorsen

OPPVEKSTFORETAK KF

Formål

Longyearbyen lokalstyre Oppvekstforetak KF ble opprettet 1. januar 2007.

Foretakets formål er å ivareta driften av oppvekstopp-gavene i Longyearbyen. Det betyr at foretaket har ansvaret for Longyearbyen lokalstyres tre barnehager, samt alle tilbud til barn, unge og voksne som administrativt ligger under Longyearbyen skole.

Ansatte

Sammenlignet med 31.12.09 har antall årsverk vært stabilt i 2010. Per 31. desember 2010 hadde oppvekstforetaket totalt 82,9 årsverk fordelt på 92 ansatte, hvorav 80 kvinner og 12 menn. 84 personer var fast ansatte, mens 8 var i engasjementer/vikariater. Oppvekstkontoret er bemannet med daglig leder, konsulent og leder for PPT.

Sammenlignet med fastlands-Norge er oppvekstforetaket heldig stilt i rekrutteringsøyemed. Det meldte seg mange godt kvalifiserte søkere til alle de utlyste stillinger våren 2010. Til tross for at vi spesielt oppfordrer menn til å søke stillinger i barnehagene, hadde vi kun to menn, en styrer og en assistent tilsatt i 2010. Det betyr at en fortsatt har utfordringer på dette området.

I 2010 har oppvekstforetaket hatt tre engasjementstillinger knyttet til ledelse av prosjekter. I august 2009 ble det opprettet et engasjement i 100 % for forfatter for Longyearbyen skoles historie. Denne stillingen er videreført i 2010. Med virkning fra 1. januar 2010 ble det opprettet et årsengasjement i 20 % stilling som leder for Miljømat - prosjektet. Dette engasjementet er finansiert med midler fra Svalbard Miljøvernfond. I tillegg ble det med virkning fra 1. september opprettet et engasjement i 20 % stilling for utarbeidelse av håndbok for spesialundervisning.

Sykefravær

For oppvekstforetaket var sykefraværet i 2010 på totalt 9,3 %, hvorav 2,5 % i arbeidsgiverperioden. Tall fra KS viser til sammenligning, at gjennomsnittlig sykefravær i kommunesektoren for perioden 4.kvartal 2009- 3.kvartal 2010 lå på 9,8 % for tilsvarende grupper(undervisning og barnehager).

PPT (Pedagogisk - psykologisk tjeneste)

Fra januar 2010 ble PPT overført fra planavdelingen til oppvekstforetaket. Oppvekstforetakets målgruppe (barn/unge i alderen 1-18), er også den gruppen pedagogisk-psykologisk tjeneste retter seg inn mot. En har gjort gode erfaringer med den nye organiseringen, spesielt med hensyn til samordning av et helhetlig tilbud til barna/elevene og samhandling mellom de ulike nivåer i foretaket til beste for brukerne.

Pedagogisk-psykologisk rådgiver har høsten 2010 vært en viktig bidragsyter ved utarbeidelse av håndbok for spesialundervisning.

Kompetanseheving

Det er avsatt midler til kompetanseheving/skolering på alle avdelingens budsjetter. Skolering/kursing skjer både i Longyearbyen og på fastlandet. Det gis individuelle tilbud og fellesskolering for alle barnehageansatte eller hele skolens personale. På grunn av beliggenhet er tilkobling til faglige nettverk på fastlandet en utfordring for ansatte ved skolen. Derfor er oppdatering gjennom kortere fag - kurs en nødvendighet. Tre av skolens lærere har det siste året deltatt på et videreutdanningsopplegg med rett til undervisningsfri med lønn. Det vil si at lærere som tar 30 studiepoeng i løpet av et arbeidsår får 40 % fri fra jobben, mens arbeidsgiver og staten deler vikarkostnadene.

Fem personer, 2 fra skolen og 3 fra barnehagesektoren deltok i 2009/2010 på videreutdanning i bedriftsutvikling. Studiet ga ved gjennomført eksamen 30 studiepoeng.

I tillegg har oppvekstforetaket i 2010 prioritert assistentgruppene i barnehagene og ved skolen. Det er avsatt midler til assistenter som i løpet av høsten startet på utdanning i barne- og ungdomsarbeiderfaget. Våren 2011 tar 10 -11 assistenter eksamen i yrkesteori, og de vil senere på året gjennomføre fagprøven.

Fokusområder

I september 2009 ble plan for oppvekst og undervisning vedtatt. Planen utgjør et felles fundament for ansatte i foretaket med hensyn til verdier og målsettinger, og er et godt utgangspunkt for det videre arbeid med utvikling av en felles identitet og utarbeidning av gode samhandlingsrutiner både innad i foretaket, med samarbeidspartnere internt i Longyearbyen lokalstyre, og eksternt. Planen er i tillegg et godt styringsredskap for politikere og ledere i organisasjonen. I 2010 har det vært lagt ned mye arbeid i utforming av tiltak som skal bidra til å realisere målene i denne planen.

Våren 2010 arrangerte oppvekstforetaket et seminar for hele ledergruppa. Under veiledning av Torbjørn Lund fra universitetet i Tromsø, ble det da utarbeidet forslag til konkrete og målbare tiltak på overordnet nivå og enhetsnivå. I løpet av våren og høsten 2010 ble disse forslagene forelagt arbeidstakerorganisasjonene, samarbeidsorganene og ansatte for bearbeidning og uttale. Ved årsskiftet 2010/2011 forelå det ferdig utkast til tiltak på overordnet nivå for godkjenning av oppvekststyret, og en tiltaksliste for barnehagesektoren til orientering for styret. Tiltakene for skolesektoren er fremdeles under bearbeidelse.

Longyearbyen skole. Foto: Grete R. Haldorsen

Tiltakene på de ulike nivåer vil være gode administrative styringsredskaper, og sikre et målrettet arbeid i retning av et best mulig tjenestetilbud med hensyn til kvalitet og omfang innenfor oppvekstforetakets ansvarsområder. De vil i tillegg danne grunnlag for framtidige rapporteringer til politiske organer.

For overordnet nivå i oppvekstforetaket er det i plan for oppvekst og undervisning vedtatt 9 delmål. Med utgangspunkt i delmål 7, eksemplifiserer tabellen nedenfor sammenhengen mellom tiltakene og de politisk vedtatte delmål.

Delmål 7 Longyearbyen vil søke å gi et videregående opplæringstilbud som fanger opp flest mulig fastboende unge i alderen 16-19 år

Tiltak 1	Utarbeide handlingsplan for samarbeid mellom næringsliv og oppvekstforetak med sikte på å skape et forutsigbart og fleksibelt tilbud innen yrkesfag	2011
Tiltak 2	Utarbeide intensjonsavtaler med sentrale aktører innen næringslivet med tanke på framtidig samarbeid om tilbud innen yrkesfag	2011
Tiltak 3	Vurdere/utrede muligheten for permanent verkstedløsning for yrkesfag	2011
Tiltak 4	Ha tilbud om inntil 3 lærlingplasser innenfor barne- og ungdomsarbeid	Kontinuerlig

I november 2009 ble framtidig modell for omfang og organisering av videregående opplæring på Svalbard vedtatt. Modellen innebærer avvik fra opplæringsloven. Derfor ble det i vedtaket tatt forbehold om departementets godkjenning. For 2010 avsatte lokalstyret økonomiske rammer til videregående opplæring i samsvar med vedtatt modell, og det videregående tilbudet ved

Longyearbyen skole ble fra august gjennomført i tråd med lokalstyrets føringer. Innenfor gitte rammer skal det hvert år kunne gis tilbud i studiespesialiserende utdanningsprogram på alle nivåer, samt yrkesfagtilbud på Vg1- eller Vg 2-nivå. Høsten 2010 hadde en ikke elevgrunnlag for oppstart av yrkesfagtilbud.

Ved årsskiftet 2010/2011 mottok en melding om departementets godkjenning av de omsøkte avvikene fra opplæringsloven.

I budsjettet for 2010 ble det avsatt midler til oppretting av en tidsavgrenset engasjementsstilling for oppfølging av plan for oppvekst- og undervisning, samt noen punkter i Svalbardmeldinga som omtaler tjenester som ytes av oppvekstforetaket.

Disse midlene har delvis vært brukt til kjøp av tjenester, og i løpet av året er følgende avklart/gjort:

- Elever med utenlandsk statsborgerskap fikk med virkning fra august rett til videregående opplæring i Troms fylke, og flere elever fra Longyearbyen benytter seg nå av denne muligheten.
- Tiltaksdelen av plan for oppvekst- og undervisning på overordnet nivå og i barnehagesektoren er på plass.
- Departement og fylkesmann er kontaktet for avklaring av lokalstyrets plikter med hensyn til tilbud om tilpasset undervisning/spesialundervisning på videregående nivå.
- Håndbok for spesialundervisning i skole og barnehager er ferdigstilt.
- Plan for grunnleggende norsk er utarbeidet, og legges til grunn for undervisningen.

Samarbeid er viktig for å oppnå gode resultater.
Foto: Henriette Fagerborg

I tillegg må det nevnes at følgende arbeid er iverksatt/slutført:

- Opptakskriterier for barnehagene, utarbeidet i 2009, er forelagt styret og tatt i bruk.
- Stillingsbeskrivelser for alle stillingskategorier i barnehagene blir brukt ved rekruttering og som grunnlag for medarbeidersamtaler.
- Retningslinjer for syke barn i barnehagene praktiseres.
- Nye ordensregler for skolen er utarbeidet og vedtatt av styret.
- Handlingsplan mot mobbing ved Longyearbyen skole er utarbeidet og vedtatt av styret.
- Det er gjennomført møte mellom oppvekstforetaket/skolen og næringslivet om gjensidige forventninger (vår 2010).

En trygg kommunikasjon mellom skole-/barnehage-ansatte og elever/foreldre, også for minoritetsspråklige, er en forutsetning for trivsel, omsorg og gode læringsresultater. Antall utenlandske statsborgere både i barnehagene og ved skolen har økt betydelig de siste årene. Dette har ført til stort behov for tolketjenester. I 2010 ble det opprettet kontakt med en autorisert thai-tolk, og det ble inngått avtale om at det to ganger per år avsettes en uke for tolking i Longyearbyen. I budsjettet for 2011 er det avsatt midler til dekking av denne tjenesten. I tillegg har den russiske tolken hos Sysselmannen bistått skolen ved elev/foreldresamtaler, og skolen har fått oversatt sin informasjonsbrosjyre til thai.

Høsten 2009 søkte oppvekstforetaket Svalbard Miljøvernfond om tilskudd til prosjektet Aksjon Miljømat. En ble tildelt kr. 200.000,- og kunne i januar 2010 opprette stilling for prosjektleder. Den overordnede målsettingen for prosjektet har blant annet vært å gi Longyearbyens barn og unge i alderen 1-18 år erfaringer med og opplæring i å bli bevisste matbrukere. Prosjektet

har omfattet de tre barnehagene og Longyearbyen skole.

Med hensyn til miljøgevinst er følgende målformuleringer satt opp:

- Øke bruken av økologisk dyrket mat/miljømerket mat
- Øke bruken av frukt og grønt, redusere bruken av kjøtt
- Øke bruken av kortreist mat
- Redusere bruken av mat som forurensar miljøet gjennom produksjon, frakt og emballasje
- Bidra til å holde Svalbard-naturen fri for søppel

Prosjektleder har i løpet av perioden og i samarbeid med styringsgruppa, prosjektgruppa og øvrige ansatte ved enhetene initiert mange konkrete aktiviteter og spennende undervisningsopplegg som skal bidra til holdningsdanning både på kort og lang sikt. Det har også vært opprettet kontakter og inngått avtaler med leverandører av kortreist mat. Aktiviteten har vært spesielt stor ved barnehagene. En grundig evaluering av prosjektet er nå under utarbeidelse. Det er søkt om friske midler til videreføring av prosjektet.

BARNEHAGER

Myndighet og drift

Longyearbyen lokalstyre er barnehagemyndighet i Longyearbyen og legger føringene for omfang og kvalitet på barnehagetilbudet. Det er lokalstyret som avsetter økonomiske rammer og vedtar utbyggingsplaner og vedtekter, mens opptak av barn og ansvar for driften av barnehagene er delegert til oppvekstforetaket. Lokalstyret vedtok nye vedtekter for Longyearbyen lokalstyres barnehager i 2009. Disse ble gjort gjeldende fra 1. januar 2010.

Lokaliteter

Fram til 15. desember 2010 omfattet barnehagetilbudet i Longyearbyen Kullungen barnehage med tre avdelinger, Longyearbyen barnehage med fire avdelinger, inkludert en avdeling (Rypa) på Formannshuset, og Polarflokken barnehage med antall plasser varierende fra 43 til 53.

I juli startet den planlagte utbyggingen av 2. byggetrinn ved Polarflokken barnehage. Under hele byggeprosessen var det god dialog mellom brukerne og de ansvarlige for utbyggingen, og arbeidet ble effektivt og godt utført. 15. desember 2010 kunne de nye arealene tas i bruk. Parallelt med dette ble personalet fra Rypa overført til Polarflokken og driften i Formannshuset nedlagt. Noen av barna flyttet med til Polarflokken, mens andre ønsket å fortsette i Longyearbyen barnehage. Foreldreønskene ble tatt til følge.

Longyearbyen lokalstyre har etter den siste utbyggingen en kapasitet på 180 ordinære barnehageplasser. I tillegg har alle de tre barnehagene ekstra arealer som kan benyttes dersom barnetallet fortsatt skulle øke.

Læringer

Longyearbyen lokalstyre Oppvekstforetak KF er godkjent som lærebedrift med velkvalifiserte og godkjente veiledere. Høsten 2009 ble det tatt inn en lærer i barne- og ungdomsarbeiderfaget ved Kullungen barnehage, og fra og med høsten 2010 ble det opprettet ytterligere to lærerplasser; den ene i Polarflokken barnehagen og den andre i Kullungen barnehage. De to har fremmedspråklig bakgrunn. De følger et tre-årig løp som inkluderer yrkes-

teori. Konsulentene ved oppvekstforetaket har ansvar for opplegg og koordinering. I tillegg får lærlingene oppfølging av veiledere og øvrige ansatte i barnehagene. Lærlingene jobber målrettet og systematisk. I mai 2011 skal den første kandidaten avlegge sin fagprøve.

Full barnehagedekning

Oppvekstforetaket har i 2010 oppfylt sentral og lokale målsetting om full barnehagedekning. For Longyearbyen lokalstyres barnehager betyr dette at ingen barn skal kunne stå på venteliste i mer en tre måneder. Det siste året har stor variasjon i antall barn i førskolealder vært en stor utfordring for barnehagene. Seks barnehageplasser utløser en 100 % stilling. Når variasjonen i løpet av noen få måneder utgjør inntil pluss/minus 18 plasser kreves det stor fleksibilitet for å finne fram til løsninger som både ivaretar barna på en god måte og ivaretar ansattes rettigheter.

Tabellen nedenfor konkretiserer situasjonen i 2010:

Måned	Antall barn	Antall plasser
Januar 2010	143	192
August 2010	118	174
November 2010	133	181
Desember 2010	119	157

Kommentar til tabellen: Tilnærmet alle ordinære plasser er oppfylt fra 1. januar 2011.

I løpet av 2010 sluttet 59 barn. Dette tallet inkluderer 27 som gikk over til skolen.

En er gjort kjent med at det i 2010 er født 30 barn som bor i Longyearbyen. Tilsvarende tall for 2009 var 27.

Det må også nevnes at det har vært store svingninger i antall førskolebarn når en ser den siste seksårsperioden under ett:

2005	2006	2007	2008	2009	2010
128 barn	131 barn	162 barn	178 barn	168 barn	149 barn

Kvalitetsutvikling gjennom samhandling og nettverksarbeid

Deling av kompetanse og erfaringer mellom barnehagene er et viktig utviklingstiltak. I tillegg til den utdanning og varierte bakgrunn som det pedagogiske personalet innehar, har vi flere assistenter med fagarbeiderutdanning, eller annen relevant yrkesutdanning, for eksempel sykepleiere og hjelpepleiere. Dette er et godt utgangspunkt for videreutvikling av våre tjenester. I nettverksgrupper på tvers av barnehagene blir det jobbet med konkrete utviklingsprosjekter. Våren 2010 presenterte 5 grupper resultatet av ett års nettverksarbeid for sine kollegaer i barnehagene:

- Brosjyre om klær for aktive barnehagebarn
- Håndbok for sunn mat og hygiene i barnehagene
- DVD-presentasjon av arbeid med de minste barna
- Håndbok med tips og veiledning for arbeid med språkutvikling i barnehagene
- Håndbok med tips og veiledning for arbeid med dokumentasjon i barnehagene.

Noen av disse arbeidene ble senere lagt fram for oppvekststyret.

Foto: Henriette Fagerborg

Mål og verdier

Det legges i alle de tre barnehagene vekt på å tilby fleksible løsninger tilpasset brukernes behov. Svalbards natur og kultur er viktige rammer for barnas tilbud. I tillegg til prosjekter utformet i samarbeid med lokale aktører, får barnehagene flere ganger per år besøk av kunstnere fra fastlandet, spesielt i forbindelse med de større kultursatsningene i byen. Barnhagene var delaktige i solfestuka, og bidro også ved årets TV-aksjon med flotte inntektsgivende arrangementer.

I tillegg til barnehageloven med forskrifter, rammeplan, m.v. er plan for oppvekst- og undervisning med tiltak for barnehagesektoren retningsgivende for arbeidet i barnehagene.

Planen innholder 6 delmål. Følgende eksempel viser sammenhengen mellom delmål og tiltak.

Delmål 6

Miljøet i barnehagen skal oppleves som et inkluderende fellesskap

Tiltak 1	Drøfte i personalgruppa anerkjennelse og hvordan vi anvender anerkjennelse i samspillet med hverandre og barna	Kontinuerlig
Tiltak 2	Samarbeide med de andre barnehagene gjennom bl.a. besøk og fellesarrangementer	Kontinuerlig
Tiltak 3	Ha temadager eller prosjekter med innhold fra ulike kulturer/nasjonaliteter/religioner	Årlig
Tiltak 4	Sørge for at personalet rullerer på grupper og avdelinger slik at fellesskapet styrkes	Vurderes årlig
Tiltak 5	Hospitere mellom barnehager for å dele kunnskap	Vurderes årlig
Tiltak 6	Samordne og synliggjøre hva som skal være felles og hva hver barnehage skal ha som unikt/sitt særpreg	2011

Antall barn under skolealder bosatt i Longyearbyen fordelt etter alder

	2007	2008	2009	2010
0 år	39	35	27	30
1 år	22	36	29	23
2 år	19	27	35	28
3 år	33	20	27	28
4 år	25	30	22	23
5 år	24	30	28	17

LONGYEARBYEN SKOLE**Ansatte**

Longyearbyen skole er en grunnskole med en videregående avdeling. I tillegg har skolen skolefritidsordning, kulturskole og opplæringstilbud i norsk for fremmedspråklige voksne. I 2010 hadde skolen ca. 41 årsverk fordelt på 50 ansatte. En del av det pedagogiske personalet er rekruttert spesielt med tanke på dekking av fagbehov ved videregående avdeling, men siden fagtilbudene på denne avdelingen varierer fra år til år, alt etter elevenes prioriteringer, blir det lagt vekt på at alle lærere som tilsettes også skal kunne undervise på grunnskolenivå.

I august 2010 ble det tilsatt ny rektor ved skolen. Rektor er administrativ og pedagogisk leder for hele skolens aktivitet. I tillegg er det blant annet avsatt ledelsesressurser til avdelingsleder for videregående avdeling, undervisningsinspektør, avdelingsleder for kulturskolen, avdelingsleder for skolefritidsordningen og koordinator for undervisning av fremmedspråklige voksne. Skolen har sekretær i 100 % stilling.

Elever

Per 31. desember 2010 hadde grunnskolen totalt 219 elever, hvorav 26 minoritetsspråklige fra 10 nasjoner (Sverige, Thailand, Russland, Ukraina, Brasil, Filipinene, Danmark, Bosnia, Chile og Peru). Ved videregående avdeling var det 34 elever, hvorav 9 minoritetsspråklige fra 5 nasjoner (Thailand, Russland, Bosnia, Chile, Peru). 113 barn benyttet seg av kulturskolens tilbud, mens skolefritidsordningen hadde 72 barn. I tillegg var 81 fremmedspråklige voksne fra 19 nasjoner påmeldt kurs i norsk med samfunnskunnskap organisert av skolen.

Ny aktivitet

Høsten 2010 startet skolen opp med leksehjelp for elever på 1.- 4. trinn. Tilbudet er knyttet til SFO.

Lokaliteter

Longyearbyen skole ble bygd på 70-tallet, og klasserommene på barneskoleavdelingen er små, og tilpasset datidens elevtall og undervisningsmetoder. Befolkningsveksten i Longyearbyen har ført til en betydelig økning i antall elever de siste 10 årene. Som en følge av dette er det nå behov for nye grupperom og flere og større klasserom.

Arealsituasjonen på barnetrinnet har i flere år vært meget vanskelig. Dette har også ført til press på ungdomsskoletrinnet og videregående avdeling. Saken har vært tatt opp med justisdepartementet, og en fikk i 2010 gjennomslag for at Longyearbyen lokalstyre skal få rentekompensasjonsmidler til skolebygg tilsvarende kommuner på fastlandet. For 2010 ble det avsatt kr. 500.000,- på

Bydrift KF sitt budsjett til forprosjekt for utbygging av Longyearbyen skole. Et konsulentfirma har i løpet av året utarbeidet en planløsning som har vært diskutert med skolens ledelse, verneombud og tillitsvalgte. Justert planløsning er nå klar, og skal forelegges brukerne for uttale.

Prosjekter/fokusområder

Alt arbeid i skolen skal rettes inn mot målsettingene i opplæringsloven med forskrifter og Kunnskapsløftet. Nasjonale stimulerings tiltak initieres og blir iverksatt for å bidra til kvalitetsutvikling og måloppnåelse på prioriterte områder.

I 2010 har Longyearbyen skole deltatt i to nasjonale prosjekter:

- På våren ble Longyearbyen skole tildelt ca. kr. 130.000,- for skoleåret 2010/2011 til deltakelse i et nasjonalt skolebibliotekutviklingsprosjekt i regi av Universitetet i Agder. Longyearbyen skoles prosjekt tittel er «Skolebiblioteket som en aktiv læringsarena - Forankring i planer og samarbeid mellom skolebibliotekar og lærere».

Målsettingene for prosjektet er omfattende. Følgende kan nevnes:

- Integrering av biblioteket i fagplaner
- Ett forpliktende samarbeidsprosjekt med biblioteket innenfor informasjonskompetanse eller litterær kompetanse i årsplaner for hvert årstrinn
- Mer bevisst bruk av elevene i formidling av leseopplevelse og presentasjoner
- Mer synliggjøring av bibliotekets tjenester og pedagogiske muligheter

Skolebibliotekaren har en sentral rolle i prosjektet. Det er opprettet en prosjektgruppe, som under rektors ledelse har hovedansvaret for framdriften i arbeidet. Prosjektgruppas medlemmer deltar på inspirasjonssamlinger på fastlandet. I tillegg ble det ved årsskiftet 2010/2011 ved hjelp av eksterne forelesere holdt dagskurs ved skolen i følgende temaer:

- Informasjonskompetanse (for ansatte på ungdomstrinn og videregående avdeling)
- Litterær kompetanse – Leseglede og litteraturformidling (for ansatte på barnetrinnet)

- Det er en målsetting at alt vurderingsarbeid, fra 1. trinn til og med videregående, skal fremme læring. For å styrke det pedagogiske personalets kompetanse på dette området, har Longyearbyen skole i 2010 deltatt i prosjektet «Vurdering for læring» i regi av Høgskolen i Sør-Trøndelag. En prosjektgruppe har ledet arbeidet, og deltatt på samlinger på fastlandet. I tillegg har eksterne forelesere holdt kurs for hele det pedagogiske personalet ved skolen.

Mye kompetanseheving og kvalitetsutvikling skjer i interne prosesser, ved hjelp av egne krefter; ved erfaringsdeling mellom grupper og enkeltpersoner, og i samlet personale ved skolen. Dette gjelder både utviklingsarbeid innenfor spesifikke fagområder, og på mer generelle verdi- og læringsmiljøområder.

Skolen er en stor arbeidsplass. Over 300 elever og voksne har sitt daglige virke der. Et godt læringsmiljø

med trivsel for alle, både barn og voksne, er et viktig satsningsområde, som det jobbes med kontinuerlig. Høsten 2010 har det vært spesielt fokus på hvordan en Vi-skole utvikles. Voksenstandarder, samhandling mellom voksne, og samhandling mellom elever og voksne har vært tema.

Næringsliv og offentlige instanser i Longyearbyen bidrar sterkt til at elevene får et mangfoldig og godt opplæringstilbud. Som eksempel på dette må det nevnes at elevene ved videregående avdeling, i samarbeid med Longyearbyen Science and Education Forum, høsten 2010 fikk delta på en rekke foredrag om alternative energikilder. I slutten av oktober fikk de så anledning til å presentere resultatet av sine arbeider om framtidige energikilder for byens befolkning. Mange var møtt fram for å høre på, og tilbakemeldingene var gode.

I november ble det arrangert yrkesmesse ved Longyearbyen skole. Messen blir arrangert hvert 3. år, og hensikten er å gi ungdomsskole- og videregående elever et utgangspunkt for yrkesvalgene de skal ta for framtiden. Hver gang stiller mange bedrifter, private og offentlige, både fra byen og fastlandet opp på stand, og noen holder i tillegg foredrag for elevene. Ved årets messe deltok 23 ulike bedrifter. Skolens rådgiver, som er ansvarlig for arrangementet, kunne konkludere med at også årets messe var meget vellykket.

Som et bidrag til at den generelle delen av læreplanen oppfylles, har skolen som målsetning at elevene på ungdomstrinnet i samarbeid med kulturskolen, annet hvert år skal sette opp et teaterstykke, eller en musikal. Forarbeidet er krevende og tar lang tid. Høsten 2010 startet elever, lærere og mange andre gode hjelpere opp med forberedelsene til framføringen av musikalen Grease. Ca 60 elever ble delt inn i arbeidsgrupper med ansvar for kostymer, musikk, dans, markedsføring, finansiering,

Elever ved Longyearbyen skole

	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11
Grunnskole	197	213	230	219
Videregående	21	23	27	34
Kulturskole	72	95	120	113
SFO	50	60	70	72
Fremmedspr. voksne	60	57	65	81

Minoritetsspråklige barn i grunnskolen og videregående skole

	2007	2008	2009	2010
Videregående	2	2	7	9
Ungdomsskoletrinn	14	15	14	10
Mellomtrinn	6	7	8	7
Småskoletrinn	5	8	11	9

m.v. Roller ble fordelt, og ekstern regissør ble innleid. Et stort prosjekt var under utvikling.

Longyearbyen er et internasjonalt samfunn, noe også elevsammensetningen ved skolen dokumenterer. Det er derfor naturlig at skolen satser på samarbeid på tvers av landegrenser. Eksempelvis er det inngått samarbeidsavtale mellom Longyearbyen skole og den norsk/russiske videregående skolen i Murmansk. Våren 2010 besøkte elever og lærere fra denne skolen Longyearbyen. Det ble da organisert felles undervisnings- og opplevelsesheteter.

På høstparten ble Longyearbyen skole invitert til å søke om deltakelse i et Comenius- prosjekt som inkluderer øy - samfunn fra ulike deler av verden. Søknad er sendt, og en håper at småskoletrinnet skal få være med på dette prosjektet fra høsten 2011.

St. Hans-feiring i sjøområdet. Foto: Grete R. Haldorsen

MÅLOPPNÅELSE 2010

VI VIL SIKRE AT DET FORBLIR TRYGT OG TRIVELIG Å BO OG FERDES I LONGYEARBYEN

Mål/Tiltak	Kommentarer
Longyearbyen lokalstyre skal være en pådriver overfor private og næringslivet i arbeidet med å holde Longyearbyen «ren og ryddig».	Ungdommene i Longyearbyen ble ansatt en uke i juni av Bydrift. God oppslutning og god innsats fra ungdommene gjorde at det ikke var søppel mer enn til 4 dagers arbeid.
Fortsette prosessen med å etablere ny hovedkraftforsyning.	Departementet har signalisert at det forventes med videre arbeid inntil videre. Bydrift har således ikke arbeidet videre med dette i 2010. Det er imidlertid gjennomført flere utredninger om hvilke muligheter som finnes.
Rullering av lokalsamfunnsplanen.	Forberedelse av arbeidet har startet. Det er et mål at planprogrammet skal behandles i 2011.

VI VIL JOBBE FOR ET INKLUDERENDE OG TOLERANT LOKALSAMFUNN OG STYRKE FAMILIESAMFUNNET

Mål/Tiltak	Kommentarer
Videreføre arbeidet med utvikling av samarbeidsforumet mellom Longyearbyen sykehus og Longyearbyen lokalstyre om helsetilbudet i Longyearbyen.	Møte med helsetilsynet i Oslo i mai 2010. Deltok i møte hos Syssemmannen med helseministeren i august 2010. Behandlet sak i lokalstyret (sak 55/10). Saken er fulgt opp med brev til Helse Nord HFT, blant annet med anmodning om møte. Det er avtalt møte med Longyearbyen sykehus i 2011.
Oppfølging av plan for oppvekst og undervisning. Oppfølging av punkter i Svalbardmeldinga (St.m. nr 22) som omtaler tjenester som ytes av oppvekstforetaket.	- Plan for spesialpedagogiske tjenester er ferdigstilt. Noe arbeid med skjemaer gjenstår. - Plan for grunnleggende norsk er under utarbeidelse. Ferdigstilles april 2011. - Tiltaksdelen av Plan for oppvekst og undervisning på overordnet nivå er vedtatt av styret i oppvekstforetaket. Tiltakene for barnehagesektoren er forelagt styret for oppvekstforetaket til orientering. - Elever med utenlandsk statsborgerskap fikk fra august 2010 rett til videregående opplæring i Troms fylke. Flere elever fra Longyearbyen benytter seg av dette. - Kunnskapsdep. har godkjent lokalstyrets vedtak om organisering av videregående opplæring på Svalbard.
Oppfølging av St.m 22 - Svalbardmeldingen i fht utenlandske statsborgere og andre offentlige og private aktører i Longyearbyen.	Lokalstyreleder har jobbet med en del konkrete saker vedr. oppholdstillatelse.
Evalueringsprosjekt for bedret kosthold og helse i skolen og i barnehagene.	Påbegynt i nov/desember 2010. Sluttføres våren 2011.
Planlegging av ut-/ombygging av Longyearbyen skole, med sikte på gjennomføring av prosjektet i 2011.	Skisse for ombygging av barneskoleavdelingen ved Longyearbyen skole er utarbeidet. I samråd med ansatte ved skolen foretar Bydrift KF en del justeringer av skissen. Mulig byggestart 2012, med ferdigstilles i løpet av 2013.

VI VIL HA ET VARIERT NÆRINGSLIV FOR Å SIKRE FULL SYSSELSETTING

Mål/Tiltak	Kommentarer
Starte en prosess for å se nærmere på hvordan Lokalstyret kan bidra til at de overordnede statlige målene for næringsutvikling nås, med spesiell vekt på kvinnelige arbeidsplasser.	AU hadde møte 3. september med regjerings-oppnevnt utvalg for staten vedr. Nordområde- satsing v/leder Hill Martha Solberg og sekretær Arne O. Holm. AU var vertskap for et møte mellom justisministeren og næringslivet i Longyearbyen 3. desember. Det er gitt gode tilbakemeldinger på møtet.
Arbeide for at prisene på tjenester som leveres fra virksomheter som er eid eller deleid av det offentlige ikke skal være høyere på Svalbard enn på fastlandet (eksklusive avgifter).	Møte i Oslo i september for å sikre statlig finansiering av pålegg fra Klif om renseanlegg på Energiverket.
Arbeide mot statlige myndigheter for å sikre forutsigbare rammevilkår for næringslivet, herunder at næringslivet får tid til å tilpasse seg nye pålegg fra myndighetene.	Nye og strengere krav ble rettet mot dagstur-båtene. Lokalstyret dekket utgifter til advokat i forbindelse med klage på påleggene. Klagen ble gitt medhold. Se også omtale om møtet 3. desember 2010.

VI VIL OPPRETTHOLDE ET VARIERT KULTUR- OG FRITIDSTILBUD MED UTGANGSPUNKT I FRIVILLIGE LAG OG ORGANISASJONER

Mål/Tiltak	Kommentarer
Bygging av nytt kulturhus gjennomføres ihht vedtak i lokalstyret.	Prosjektet er gjennomført med åpning av kulturhuset 2. desember.

VI VIL TA VARE PÅ OG VIDEREFORMIDLE LONGYEARBYENS HISTORIE OG IDENTITET

Mål/Tiltak	Kommentarer
I samarbeid med Sysselmannen og Svalbard Museum etablere en natur- og kultursti i Longyearbyen.	Saken har ikke vært prioritert, uavklart finansiering.

VI VIL HA ALLSIDIG BRUK AV OG TILGANG TIL SVALBARDS NATUR

Mål/Tiltak	Kommentarer
Arbeide for at det blir lagt bedre til rette for lokalbefolkningens tilgang til og bruk av naturen og kulturminner på Svalbard.	Avventer ny høring om ferdselsforskriftene.
Arbeide for etablering av nye områder for hyttebygging og legge til rette for utvidelse av eksisterende hytteområder.	Tiltaket avsluttet, jfr. Rapportering av måloppnåelse i regnskapet for 2009.

VI VIL FØLGE OPP DE HØYE MILJØMESSIGE MÅLSETTINGENE FOR SVALBARD

Mål/Tiltak	Kommentarer
Oppfylle konsesjonskrav for energiverket gitt av sentrale myndigheter	Det er utarbeidet en mulighetsstudie for å avklare hvilke rensemetoder som er de mest lønnsomme, dette ble ferdig i oktober. Ut over det er det arbeidet mot departementet for om mulig å få midler i 2011. Det er så langt ikke satt av midler på statsbudsjettet til prosjektet. Bydrift har søkt Klif om å få utsatt fristen på rensekrevet (juni 2012).
Bidra til oppfyllelsen av visjonen om et CO ₂ -fritt Svalbard	Ingen spesielle aktiviteter gjennomført i 2010. Det er satt i gang planlegging av prosjekter for gjennomføring fra 2011.

VI VIL HA ET GODT OG FLEKSIBELT OFFENTLIG TJENESTETILBUD

Mål/Tiltak	Kommentarer
Det skal utarbeides tjenestebeskrivelser for tjenester/produkter som leveres av Longyearbyen lokalstyre med foretak	Det er ikke igangsatt aktiviteter i 2010.
Organisasjonen skal ha en kompetanse som er tilpasset oppgaver og utfordringer.	Riktig kompetansebehov vurderes fortløpende og ved ny rekruttering i stillinger. «Svalbard turnover» og boligproblematikk skaper utfordringer med hensyn til å beholde og rekruttere ansatte.

Organisasjonen skal ha arbeidstakere som trives, er motiverte og som gis mulighet for utvikling.	- Det gjennomføres helse-/arbeidsmiljøundersøkelser hvert 3. år på de ulike verneobjekt i samarbeid med bedriftshelsetjenesten. I 2010 er dette gjennomført ved Longyearbyen skole og Kullungen barnehage. - Det avholdes årlige medarbeidersamtaler for de ansatte med nærmeste leder. - Det er gjennomført kursing/etterutdanning etter behov, samt at det er lagt til rette for tilskudds-ordning for fagbrev innenfor barne- og ungdomsarbeiderfaget. - Kompetansekartlegging gjennomført i 2009 var en del av foringer for de lokale lønnsforhandlingene i 2010. Det er nedsatt en gruppe bestående av representanter fra arbeidsgiver og arbeidstaker for utarbeidelse av lønnspolitisk handlingsplan. - Det er avviklet tillitsmanns- og arbeidsmiljøutvalgsmøter i 2010. - Velferdsutvalget har i løpet av året gjennomført flere vellykkede arrangement for ansatte.
Oppfølging av organisasjons- og utviklingsprosessen og arbeidsgiverpolitikken.	En del mindre endringer er gjennomført på Bydrift i perioden.
Gjennomgang av tariffstrukturen i energiforsyningen med sikte på å oppnå en mer kostnadsriktig prising.	Tariffstrukturen ble gjennomgått. Det endte med at man endret til høy og lav sats ut i fra forbruk.

VI VIL JOBBE FOR Å STYRKE LONGYEARBYEN LOKALSTYRES POSISJON VED RIKSPOLITISKE AVGJØRELSE

Mål/Tiltak	Kommentarer
Oppfølging av forbedringstiltak som er foreslått i evalueringsrapport fra NIBR (Lokaldemokratirapporten).	Årsberetning sendes alle husstander i Longyearbyen. En har jobbet mot stor åpenhet mot Svalbardposten, Longyearbyen lokalstyre har stort fokus i Svalbardposten både i form av positive og negative oppslag. Longyearbyen lokalstyre er med i en forsøksordning med stemmerett for 16-åringer ved valget i 2011.
Bidra til etablering av en fast konsultasjonsordning mellom Longyearbyen lokalstyre og Polarutvalget.	Det er avviklet et møte våren 2010.
Videreføre og videreutvikle arbeidet i etablerte fora med Justisministeren, Polaravdelingen og Sysselmannen.	Møte med polaravdelingen i oktober, møte med justisministeren sammen med polaravdelingen i desember 2010.

Bykaia. Foto: Mari Tefre

Den nye fyrlykta på Vestpynten. Foto: Grete R. Haldorsen

NØKKELTALL

	Longyearbyen Lokalstyre	Kultur- og fritidsforetak KF	Oppvekst- foretak	Bydrift
DRIFTSREGNSKAP 2010				
Rammetilskudd fra staten	-93 700 000			
Driftstilskudd fra Longyearbyen lokalstyre		-11 542 000	-40 427 000	-7 260 000
Øremerket tilskudd fra Longyearbyen lokalstyre		-330 000	-300 000	-13 780 590
Andre driftsinntekter	-12 506 624	-7 795 235	-19 319 432	-121 942 208
Sum driftsinntekter	-106 206 624	-19 667 235	-60 046 432	-142 982 798
Personalkostnader	15 374 430	7 160 726	43 659 046	27 326 442
Andre driftskostnader	5 483 419	9 491 654	6 305 303	74 761 059
Overføringer	8 826 030	2 448 935	8 594 067	17 079 051
Drifts- og investeringsstilskudd til kommunale foretak	73 639 590			
Sum driftsutgifter	103 323 469	19 101 315	58 558 416	119 166 552
Netto finansposter	-7 338 612	-99 470	-394 435	10 150 518
Netto driftsresultat	-10 221 767	-665 390	-1 882 451	-13 665 728
Bruk av fond og tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	-10 554 793	-697 722	-705 546	-15 972 986
Avsetning til fond	17 837 549	1 098 674	905 265	19 355 473
Overført til investeringsregnskapet	0	125 000	139 725	6 018 585
Regnskapsmessig mindre(-) / mer(+) forbruk	-2 939 011	-139 438	-1 543 007	-4 264 656
INVESTERINGSREGNSKAP 2010				
Investeringskostnader/finansieringsbehov	1 717 882	2 400 352	209 725	47 698 452
Avsetning til fond	9 375 046			43 643
Sum kostnader	11 092 928	2 400 352	209 725	47 742 095
Finansiering:				
Øremerket tilskudd fra Longyearbyen lokalstyre				-1 000 000
Tilskudd / tilknytningsinntekter / andre inntekter	-10 092 928	-1 270 000		-6 079 046
Lån				-29 925 221
Bruk av egenkapital/overført fra driftsregnskapet	-1 000 000	-1 065 000	-209 725	-10 737 828
Sum finansiering	-11 092 928	-2 335 000	-209 725	-47 742 095
Ufinansiert	0	65 352	0	0
BALANSE 31.12.2010				
Eiendeler:				
Sum anleggsmidler	42 403 713	5 993 331	34 934 659	181 981 676
Sum omløpsmidler	46 614 343	3 392 067	13 546 171	55 470 133
Sum eiendeler	89 018 056	9 385 398	48 480 830	237 451 809
Egenkapital og gjeld:				
Disposisjonsfond	-20 423 270	-160 850	-2 712 769	-9 831 858
Ubundne investeringsfond	-8 375 046			
Bundne fond	-7 670 784	-415 000	-527 158	-20 852 154
Regnskapsmessig mindreforbruk	-2 939 011	-139 438	-1 543 007	-4 264 656
Regnskapsmessig merforbruk		65 352		
Kapitalkonto	6 237 443	-2 666 080	9 578 780	-55 083 289
Sum egenkapital	-33 170 668	-3 316 016	4 795 846	-90 031 957
Pensjonsforpliktelser	-48 641 156	-3 327 252	-44 513 439	-9 633 610
Langsiktig gjeld				-120 787 525
Kortsiktig gjeld	-7 206 232	-2 742 130	-8 763 237	-16 998 717
Sum gjeld og egenkapital	-89 018 056	-9 385 398	-48 480 830	-237 451 809

NB: Det er ikke eliminert for internt kjøp og salg. Avskrivninger er ikke med i tabellen.

KOMMENTARER TIL REGNSKAPET

EGENKAPITAL

Longyearbyen lokalstyre sin eksterne tjenesteyting utføres i hovedsak av de tre kommunale foretakene. Selv om organiseringen legger opp til at de kommunale foretakene selv skal ha totalansvaret for egen økonomi, er det slik at dette i siste instans blir Longyearbyen lokalstyres ansvar. Om et kommunalt foretak ikke klarer å dekke inn et regnskapsmessig underskudd selv, vil ansvaret for inndekning overføres til Longyearbyen lokalstyre.

Fond er Longyearbyen lokalstyre og foretakenes dispo-nible egenkapital. Vi har følgende fond: Disposisjonsfond, bundne driftsfond, ubundne investeringsfond og bundne investeringsfond. Investeringsfond kan kun brukes til investeringer.

Av Longyearbyen lokalstyre sitt disposisjonsfond er 7,9 mill kr er knyttet til dekning av framtidige utgifter til førtidspensjonsordning, en ordning som skriver seg fra virksomhetsoverdragelser som skjedde fra 1.1.2003 og 1.1.2006. Ordningen gir enkelte ansatte / tidligere ansatte rett til pensjon fra fylte 60 år. Videre er 2,6 mill kr knyttet til likviditetsreserve og 4,5 mill kr er knyttet til prosjekter / div oppgaver. Resterende beløp, ca 5,5 mill kroner, har pr dato ingen føringer knyttet til seg.

Longyearbyen lokalstyre sitt bundne fond er korkpengefondet.

Longyearbyen lokalstyre også et ubundet investeringsfond på 8,4 mill kr. I budsjettet for 2011 er 1 mill kr bevilget til Bydrift til etablering av direktevarsling brann.

Fond pr. 31.12.10:

	Long-yearbyen lokalstyre	Kultur- og fritidsforetak	Oppvekstforetak	Bydrift
Disposisjonsfond	20 423 000	160 000	2 712 000	9 831 000
Bundne driftsfond	7 670 000	415 000	527 000	17 854 000
Ubundne investeringsfond	8 375 000			
Bundne investeringsfond				2 998 000
	36 469 000	575 000	3 239 000	30 683 000

Bl.a. følgende nøkkeltall kan si noe om Longyearbyen lokalstyre sin økonomiske situasjon:

Nøkkeltall - 2010	Longyearby-en lokalstyre	Kultur- og fritidsforetak	Oppvekstforetak	Bydrift	Snitt i Troms 2009	Landsgj.-snitt 2009
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	9,6 %	3,4 %	3,1 %	9,6 %	2,0 %	2,7 %
Arbeidskapital i % av brutto driftsinntekter	37,1 %	3,3 %	8,0 %	26,9 %	9,5 %	22,0 %
Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter	19,2 %	0,8 %	4,5 %	6,9 %	1,0 %	4,6 %
Netto rente- og avdragsutgifter i % av brutto driftsinntekter				7,1 %	5,0 %	2,3 %
Netto lånegjeld i kroner pr innbygger (forutsatt 2.000 personer i Longyearbyen)				58 632	55 333	36 576

*Landsgjennomsnitt for kommuner utenom Oslo (som er ikke med i beregningene)

Kultur- og fritidsforetaket har et disposisjonsfond på kr. 160.000. Foretakets bundne driftsfond gjelder utsmykking av kulturhuset.

Oppvekstforetakets disposisjonsfond har diverse føringer knyttet til seg. Foretakets bundne driftsfond gjelder bokprosjektet og kulturell formidling i kulturskolen.

Bydrift sitt disposisjonsfond har diverse føringer knyttet til seg. Foretakets bundne driftsfond gjelder brannøvingssfelt, vedlikeholdsfond energiverket, selvkostfond

avløp og havnefond. Det bundne investeringsfondet består av tilknytningsinntekter og ubrukt investeringstilskudd fra Longyearbyen lokalstyre.

Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter viser hva vi sitter igjen med av driftsinntekter når alle driftsutgifter inkludert netto renteutgifter og avdrag er trukket fra. Netto driftsresultat kan enten brukes til finansiering av investeringer eller avsettes til senere bruk (fond). I følge Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og

fylkeskommunal økonomi (TBU) bør netto driftsresultat over tid ligge på om lag 3 % av driftsinntektene.

Arbeidskapital i % av brutto driftsinntekter er et uttrykk for organisasjonens likviditet, dvs evnen til å betale løpende forpliktelser. Arbeidskapitalen er forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld.

Størrelsen på disposisjonsfond kan uttrykke hvilken økonomisk buffer virksomheten har til å takle uforutsette utgifter og tilfældige svingninger i driftsinntektene.

Netto rente- og avdragsutgifter i % av brutto driftsinntekter uttrykker hvor stor andel av driftsinntektene som brukes til å dekke rente- og avdragsutgifter på lånegjeld. Det er kun Bydrift som har langsiktig lånegjeld.

Netto lånegjeld pr innbygger beregnes ved å dividere langsiktig gjeld (fratrasket pensjonsforpliktelser og ubrukte lånemidler) med antall innbyggere.

Med utgangspunkt i nøkkeltallene kan Longyearbyen lokalstyre sin totale økonomi anses som tilfredsstillende. Kultur- og fritidsforetaket bør igjen bygge et disposisjonsfond. Lånegjelden er noe høy.

REGNSKAPSRESULTAT 2010

Longyearbyen lokalstyres driftsregnskap for 2010 viser et regnskapsmessig mindreforbruk (overskudd) på 2,9 mill kr. Avviket utgjør i underkant av 3 % av driftsinntektene, og skyldes i hovedsak lavere utgifter enn budsjettert pga vakanse i stillinger, mindre utgifter enn budsjettert til politisk virksomhet, forvaltningsrevisjon og barnevern, samt høyere gebyr-, salgs- og renteinntekter enn budsjettert. I tillegg skyldes ca 0,6 mill kroner at utgifter til IKT-investeringer og GPS ble finansiert med inntekter i investeringsregnskapet i stedet for med driftsmidler.

Longyearbyen lokalstyre Kultur- og fritidsforetak KF sitt driftsregnskap for 2010 viser et regnskapsmessig mindreforbruk (overskudd) på ca kr. 139.000. Avviket utgjør under 1 % av driftsinntektene. Investeringsregnskapet viser et udekket beløp (underskudd) på ca kr. 65.000. Foretaket har hatt et spennende, men krevende år i 2010 knyttet til åpning av nytt kulturhus, og er tilfreds med at regnskapet for 2010 totalt sett er avlagt i tilnærmet balanse.

Longyearbyen lokalstyre Oppvekstforetak KF sitt regnskap for 2010 har et regnskapsmessig mindreforbruk i driftsregnskapet på ca 1,5 mill kr. Avviket utgjør 2,5 % av driftsinntektene og skyldes i hovedsak at refusjoner fra

NAV er høyere enn utgifter knyttet til vikarbruk, lavere forbruk på inventar/utstyr pga lang bestillingstid (utgiftene vil komme i 2011), ikke budsjettert refusjon vedr lærlinger, noe lavere aktivitet enn forventet høsten 2010 pga redusert barnetall i de tre barnehagene samt lavere utgifter til IKT-investeringer enn budsjettert.

Longyearbyen lokalstyre Bydrift KF fikk et regnskapsmessig mindreforbruk i driftsregnskapet i 2010 på ca 4,2 mill kr. Avviket utgjør ca 3 % av driftsinntektene. 2,9 mill kr av mindreforbruket er knyttet til bevilgninger gitt til diverse drifts- og investeringsprosjekter som ikke er ferdigstilt/gjennomført i 2010. Prosjektene fortsetter i 2011 og det foreslås derfor at 2,9 mill kr av resultatet for 2010 øremerkes til gjennomføring av prosjektene i 2011. Resten av mindreforbruket, ca 1,3 mill kr. (som utgjør i underkant av 1 % av driftsinntektene), skyldes mindre avvik både på utgifts- og inntektssiden innen flere av avdelingene.

For nærmere detaljer og ytterligere kommentarer vises det til omtalen av Longyearbyen lokalstyre og foretakene i årsberetningen, og til de enkelte virksomheters årsregnskap og årsberetninger for 2010

VESENTLIGE ENDRINGER I DRIFTSSITUASJON OG ØKONOMISKE FORHOLD

Longyearbyen lokalstyre er avhengig av betydelige statlige overføringer for å løse sine oppgaver. For å sikre nivå og kvalitet på tjenestene, må utviklingen i de statlige overføringene tilsvare kostnadsveksten i Longyearbyen. Dette er tatt opp med Justisdepartementet, og Longyearbyen lokalstyre følger opp saken.

Akkumulert underskudd på renovasjonstjenesten er økt betydelig i 2010. Underskuddet må dekkes inn via økt renovasjonsavgift i løpet av de nærmeste årene.

Bydrift jobber med å kartlegge statusen på Longyearbyens infrastruktur. Kartleggingen planlegges å være gjennomført i 2011. Her kan det ligge framtidige utgifter.

Longyearbyen lokalstyre er pålagt av Klif å gjennomføre ytterligere rensing av røkgassen fra Energiverket. Investeringen er kostnadsberegnet til 73 mill kr, og frist er satt til 1.7.2012. Det foreligger pr dato ikke tilsagn om statlig finansiering av dette. Det arbeides både med å få tilsagn om statlig finansiering og å få fristen utsatt.

KORKPENGER 2010

Søkere	Søkt	Vedtatt
ART PRO forlag	30 000	0
Billedkunstner Aino Grib og maringeolog Dorthe K. Kristensen	139 000	20 000
Bluegrassbandet Blåmyra	48 000	30 000
Foreldrerådet i Kullungen barnehage	25 000	20 000
Foreldrerådet i Longyearbyen barnehage	35 000	20 000
Foreldrerådet i Polarflokken barnehage	90 600	20 000
Icepeople	50 000	40 000
Jusshjelpa i Nord-Norge, Universitetet i Tromsø	10 000	10 000
JWSE - radioamatørklubb	24 647	0
Kultur- og fritidsforetak KF	735 000	540 000
Longyearbyen Blandakor	120 000	70 000
Longyearbyen Bluesklubb	100 000	92 500
Longyearbyen Dykkerklubb	97 000	30 000
Longyearbyen Fotoklubb	111 000	20 000
Longyearbyen Hundeklubb	70 000	40 000
Longyearbyen Jeger- og Fiskeforening	209 500	60 000
Longyearbyen Motorsportklubb	914 876	300 000
Longyearbyen Røde Kors	158 500	100 000
Longyearbyen skole v/6. trinn	20 000	30 000
Longyearbyen skole v/10. trinn	120 000	20 000
Longyearbyen skole v/ungdomstrinnet	30 000	30 000
Longyearbyen Storband med amatørkorpsdel	220 000	70 000
Polar eufori v/Mari Tefre og Liv Mari Schei	180 000	30 000
Polargospel - Svalbard Kirke	70 000	50 000
Polarjazz	90 000	82 500
Spitsbergen Revylag	198 000	110 000
Store Norske Mandskor	83 125	40 000
Svalbard Kirkes Speidergruppe	25 000	25 000
Svalbard Rideklubb	454 000	20 000
Svalbard Seilforening	121 000	50 000
Svalbard Turn	880 000	560 000
To-takteren	500 000	50 000
Tundradundrene	18 000	10 000
UL Polarleik	38 000	10 000
Sum	6 015 248	2 600 000

VEDLEGG

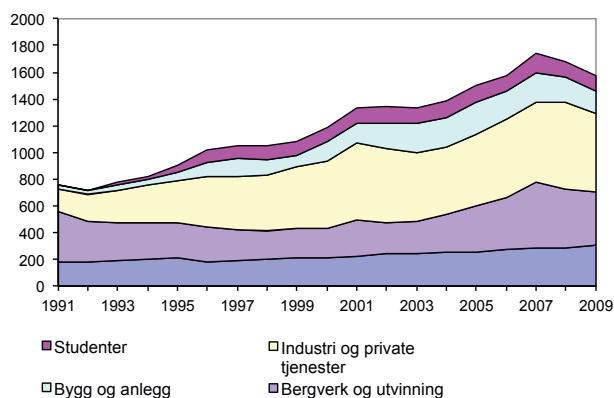
SAMFUNNS- OG NÆRINGSANALYSEN – FOR DRIFTSÅRET 2009

Samfunns- og næringsanalysen gjennomføres årlig og gir en omfattende beskrivelse av utviklingen i Longyearbyen fra begynnelsen av 1990-tallet og frem til i dag. Analysen tar også for seg utviklingen i Svea og Ny-Ålesund. I tillegg utarbeides prognoser for utviklingen fremover. Hovedanalysen, utarbeidet av NIBR, finnes på vår hjemmeside, under publikasjoner, Samfunns- og næringsanalysen.

TOTALAKTIVITETEN

De to siste årene representerer et trendbrudd i aktivitetsutviklingen. Fra begynnelsen av 1990-tallet og fram til 2007 har aktiviteten vært jevnt stigende, med tre klare vekstperioder. Etter den andre vekstbølgen (1999-2001) har totalaktiviteten vokst med 400 årsverk, eller 30% mellom 2001 og 2007. De to siste årene har imidlertid sysselsettingen gått ned, med 60 årsverk i 2008 og ytterligere 100 årsverk i 2009. Denne nedgangen representerer noe nytt i hele den perioden Samfunns- og næringsanalysen har vært gjennomført. Kun to ganger tidligere, i 1992 og i 2003, har det vært registrert nedgang i sysselsettingen, men da i helt ubetydelig grad. Alle andre år har årsverksutviklingen i Longyearbyen og Svea vært positiv.

Aktivitetsreduksjonen i 2008 og 2009 kan i noen grad forklares med lavere sysselsetting innenfor kulldriften (minus 88 årsverk på to år) og færre studenter (minus 26 studentårsverk). I 2009 var utviklingen negativ også innenfor reiselivet (minus 48 årsverk i 2009). Ser vi på hotell- og restaurantvirksomheten i Longyearbyen separat, er derimot utviklingen enda dystre. Dette kan ha sammenheng med reduksjonen innen kulldriften, siden aktiviteten i reiselivet også tidligere har vist seg å være tett knyttet til utviklingen i kulldriften.

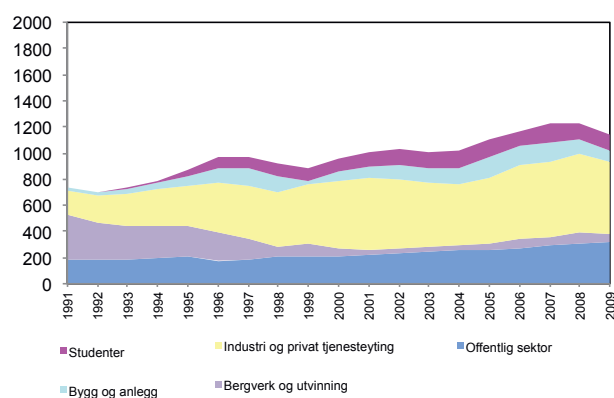
Figur 1: Årsverk utført i Longyearbyen og Svea, fordelt på virksomhetskategorier. 1991 – 2009. Kilde: Spørreundersøkelsene med mer.

I 2009 ble det utført i alt 1587 årsverk i Longyearbyen og Svea, inklusive studentårsverkene. Fra 1991 til 2009 har antall årsverk økt med 704, eller 93 %. Tas studentårsverkene med, er veksten på hele 110%. Longyearbyen, som er administrativt senter og kommunikasjonsmessig knutepunkt på Svalbard, har i samme periode utviklet seg fra å være et samfunn basert på kullvirksomhet, til å være et samfunn med et variert næringsliv der reiseliv og forsknings- og utviklingsvirksomhet (FoU), sammen med kulldrift, utgjør grunnpillarene.

Sysselsettingsveksten fra begynnelsen av 1990-tallet er kommet i tre bølger. Den første bølgen, fra 1992 til 1996, skyldtes blant annet en sterk vekst i reiselivsbransjen og i privat sektor for øvrig. Samtidig var det en nedgang i aktiviteten i gruveselskapet og innen offentlig sektor. Konkurransetsetting av en del renholds- og vedlikeholdstjenester forklarer fallet i offentlig sysselsetting fra 1995 til 1996. I den andre bølgen (1999-2001) økte reiselivet, samtidig som den negative trenden i kullsel-skapet snudde. Oppsvingen i kullsel-skapet skyldes blant annet at man begynte utvinning i Svea. På samme tid (1999/2000) ble transportavdelingen utskilt fra kjerne-aktiviteten og overtatt av LNS Spitsbergen, noe som også bidro til vekst innen bygg- og anleggssektoren. Etter tre år med stabil eller fallende virksomhet (2001-2003), startet den tredje vekstbølgen fra 2004 til 2007. I denne perioden er det kulldriften og forskning/høyere undervisning som har den sterkeste veksten.

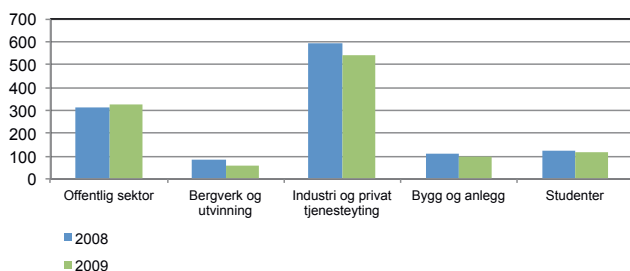
Nå ser det ut til at samfunnet er på vei inn i en ny omstillingstid med redusert aktivitet i gruvedriften, og de negative impulser det gir for utviklingen i Longyearbyen for øvrig.

UTVIKLINGEN I LONGYEARBYEN

Figur 2: Årsverk utført i Longyearbyen, fordelt på virksomhetskategorier. 1991 – 2009. Kilde: spørreundersøkelsene mm

Sysselsettingen i selve Longyearbyen var på 1025 årsverk i 2009. Tar vi med studentene, øker årsverkstallet til 1144. Dette er en nedgang på 82 årsverk siste år. Mens nedgangen i 2008 hovedsakelig skyldes redusert aktivitet i Svea og redusert studenttall, viser figur 3 at aktivitetsnedgangen i 2009 er kommet innen all privat virksomhet, samt innen bergverk og utvinning.

Figur 3: Utviklingen i årsverk i selve Longyearbyen. 2008 og 2009.
Kilde: spørreundersøkelsene mm

Varehandel og andre private tjenester reduseres med hele 40 årsverk. I denne kategorien inngår, i tillegg til varehandel; transporttjenester, hotell- og restaurant, kulturell aktivitet og personlige tjenester. Noen av disse næringene har imidlertid hatt vekst i aktiviteten siste år. Det gjelder i første rekke for kulturell virksomhet, underholdning og fritidsaktiviteter som har vokst med 11 årsverk, eller nesten 40% i 2009. Aktivitetsnedgangen har i første rekke funnet sted innen overnattings- og serveringsvirksomhet, der årsverkene er redusert med en tredjedel, fra 150 til 96 årsverk mellom 2008 og 2009.

Sysselsettingsveksten i Longyearbyen har kommet i offentlig sektor. Målt etter ny næringsinndeling har det ikke vært noen endring i forvaltningen, mens både undervisnings- og helsesektoren har utført flere årsverk i 2009 enn i 2008. Studentårsverkene er imidlertid redusert med tre. Når vi holder Svea utenom, finner vi at privat sektor, unntatt bergverksnæringa, står for 65 prosent av alle årsverk i Longyearbyen.

Til tross for reduksjonene de siste par årene, innebærer sysselsettings- og befolkningsveksten de siste årene utfordringer for lokalsamfunnet, blant annet med hensyn til økt behov for høyere vann- og strømproduksjon.

SAMMENHENGER I SVALBARD-ØKONOMIEN

For å analysere samfunns- og næringsutviklingen på Svalbard, er økonomien «delt» i to; basisvirksomhet og avleddet virksomhet. Basisaktiviteten, er igjen delt i fem hovedkategorier: «offentlig forvaltning og service», «bergverk og petroleumsvirksomhet», «romrelatert virksomhet, forskning og undervisning» (kalt FoU), «reiseliv» og «studenter». Oversikten over hvilke bedrifter som inngår i basisaktivitetene finnes i hovedanalysen. Øvrig næringsliv kalles avleddet virksomhet. Definisjonen på basis- og avleddet virksomhet finnes også i hovedanalysen, NIBR-rapport 2010:27, Samfunns- og næringsanalysen for Svalbard. Denne inndelingen benyttes også i forbindelse med framskivningen av næringsaktiviteten fram til 2014.

Bergverk

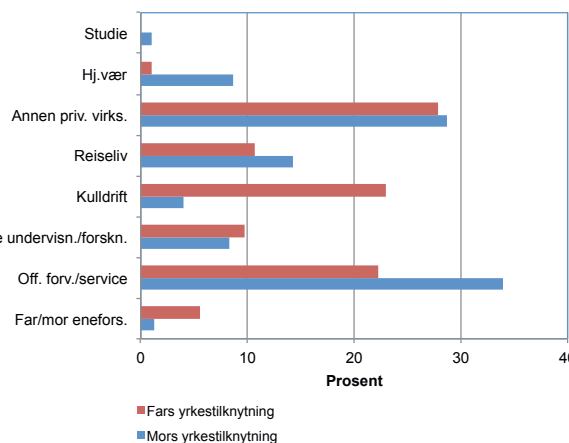
Store Norske har holdt høy aktivitet gjennom hele

2000-tallet, etter oppstarten av forekomsten i Svea Nord, der produksjonen nådde toppen i 2007 med mer enn fire millioner tonn kull. Siden er utvinningstakten noe redusert og ifølge planene skal årlig produksjon holdes på opp mot to millioner tonn fram til gruva utfases i 2014. I 2009 var produksjonen på 2,6 millioner tonn. Den høye produksjonen har også bidradd til økt bemanning i Store Norske. Sysselsettingen økte fra 220 ansatte i år 2000 til 400 ansatte i 2007. Store Norskes høye omsetning, mange lokale kjøp og mange ansatte gir et betydelig bidrag til totalaktiviteten i Longyearbyen. De to siste årene har produksjonen og sysselsettingen, i selve gruveselskapet, gått ned, og i 2009 ble det utført 396 årsverk mot 484 i 2007.

I løpet av 2009 har Store Norske kjøpt varer og tjenester lokalt for 194 millioner kroner. Tar vi også hensyn til utbetalte lønninger, så viser beregningene at Store Norske, i tillegg til de 396 årsverkene i selve Store Norske, har bidradd med ytterligere 227 årsverk gjennom kjøp av varer og tjenester i lokale butikker, hos lokale entreprenører osv.

Totalt bidro dermed Store Norskes aktivitet med 622 årsverk i 2009. Dette utgjør rundt 40% av utførte årsverk i Longyearbyen og Svea.

Men kulldriften, på linje med de andre næringene, sørger for flere arbeidsplasser i Longyearbyen enn summen av den direkte og avleddede aktiviteten. I denne analysen er den offentlige virksomheten tatt med som basisnæring, selv om store deler av denne aktiviteten er avhengig av øvrig aktivitet i Longyearbyen. For eksempel har rundt 25% av barnehage- og skoleunger en far som jobber i gruveselskapet, se figur 4. Faller for eksempel kulldriften bort, vil det etter administrasjonssjefens vurdering kunne føre til at nærmere halvparten av alle årsverkene i Longyearbyen og Svea forsvinner.

Figur 4: Barn/ungdom 0-18 år, fordelt etter fars og mors yrkestilknytning. Prosent. 2009.
Kilde: LL.

FoU og studenter

FoU (det vil si romrelatert virksomhet, forskning og høyere undervisning) har vokst hvert år, og til dels mye, siden universitetscenteret (UNIS) ble etablert i 1993. Veksten var på nærmere 12% fra 2008 til 2009, med 153 utførte årsverk i 2009, mot 137 i 2008. I tillegg kommer studentene med i alt 119 årsverk. Antallet utførte stu-

dentårsverk har ligget mellom 115-140 på hele 2000-tallet.

Dessuten har denne sektoren kjøpt varer og tjenester lokalt for 40 millioner kroner i løpet av 2009. Dette er en økning på 10 millioner fra 2008. Tar vi også hensyn til utbetalte lønninger, så viser beregningene at FoU-sektoren, i tillegg til de 153 direkte årsverkene, har bidradd med ytterligere 34 årsverk i avledet virksomhet.

I tillegg bidro studentenes lokale kjøp med 7 årsverk i avledet virksomhet i 2009. Dette skyldes at studentene har et lavt konsum per årsverk, samtidig som det ikke er registrert noen underleveranser til dem (de leveres til UNIS).

Totalt bidrar dermed FoU-sektoren og studentene med 312 årsverk.

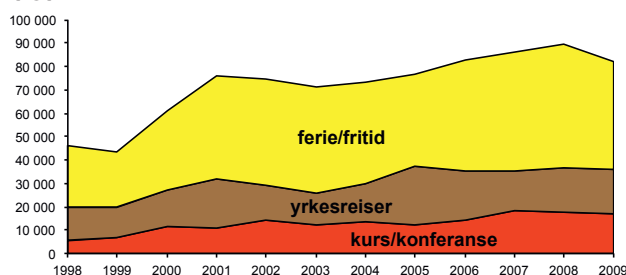
Offentlig sektor

Aktiviteten innen offentlig sektor har vært relativ stabil i perioden fra 1991. Ser en bort fra en viss nedgang i forbindelse med konkurranseutsetting av en del av den lokale virksomheten midt på 1990-tallet, har sysselsettingsutviklingen vært beskjeden, sammenliknet med veksten i befolkningen og annen næringsaktivitet. Sektoren vokste med 16 årsverk i 2009.

I analysen er offentlig sektor delt i «statlig sektor» og «lokalstyret». I 2009 ble det samlet utført 269 årsverk innen offentlig sektor. Av disse ble 108 årsverk utført innen «statlig sektor», og 161 innen «lokalstyret». Analysen viser at mens «statlig sektor» brukte 37 millioner kroner til kjøp av varer og tjenester lokalt, så brukte «lokalstyret» 97 millioner kroner til lokalt kjøp. Tar vi også hensyn til utbetalte lønninger i offentlig sektor, så bidrar denne sektoren totalt med 102 årsverk i avledet virksomhet.

Totalt bidrar denne sektoren dermed med 371 årsverk.

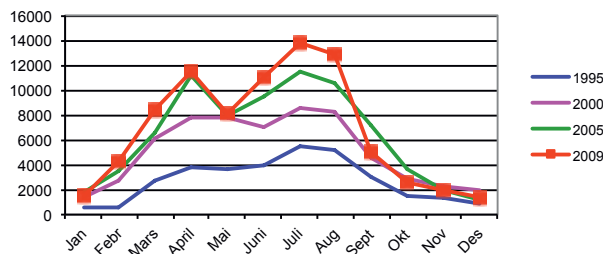
Reiseliv

Figur 5: Gjestedøgn ved hoteller/pensjonater i Longyearbyen, etter reiselivssegment. 1998 – 2009.
Kilde: Svalbard Reiseliv

Reiselivet har vært et viktig satsingsområde på Svalbard fra begynnelsen av 1990-tallet av, og aktivitetsnivået har stort sett vokst i hele perioden. I 2009 ble det registrert 82.307 gjestedøgn i Longyearbyen, se figur 5. Dette er en nedgang på 8% fra foregående år. Med unntak av kategorien yrkesreiser, som har holdt seg stabil fra 2008, er det nedgang både innen kurs/konferanse og ferie/fritid. Størst nedgang har segmentet ferie/fritid med 13%, se figur 5. Hver gjest hadde et snittopphold på 2,5 døgn. I overkant av 33.000 turister bodde på hotell i Longyearbyen i 2009. Etter en økning i antall gjester

både i 2007 og 2008, er vi, i 2009, tilbake til 2006-nivået. I tillegg kommer de oversjøiske cruiseturistene.

Figur 6: Månedlige gjestedøgn ved hoteller og pensjonater i Longyearbyen. 1995, 2000, 2005, 2009.
Kilde: Svalbard Reiseliv

Slik situasjonen er i dag, er overnattingskapasiteten i reiselivet sprenget i de mest besøkte periodene, mens det er betydelig ledig kapasitet i lavsesongen. Reiselivsnæringen har et uttrykt ønske om å spre besøkene bedre utover kalenderåret, men utviklingen siste år viser heller en motsatt utvikling. Totalt sett hadde hotell/pensjonater i Longyearbyen et belegg på rundt 38% i 2009, en nedgang fra 45% i 2008.

Når det gjelder nasjonalitet på de tilreisende, dominerer naturlig nok, nordmenn. Hele 75% av de besøkende i 2009 var nordmenn. Antall utlendinger har imidlertid også økt over tid, men andelen er fortsatt relativt lav. I 2009 er det i første rekke tilreisende fra Europa, utenom Skandinavia, som står for den største andelen utenlandske tilreisende.

Det er et potensial for videre vekst i reiselivet. Våren 2011 blir det åpnet et nytt hotell, Svalbard Hotell, med 17 dobbeltrom. Mens det enkelte helger i høysesongen kan være fullt belegg på fly og hoteller, viser snittallet, selv for den beste måneden i året, et belegg på i underkant av 70%.

Utviklingen i reiselivet er mer preget av svingninger og selv om næringen har utviklet seg mye siden oppstarten, er ikke sysselsettingen vesentlig høyere enn for ti år siden. Fra 2007 til 2008 økte sysselsettingen med 8%, mens utviklingen siste år viste en nedgang på 21%. I 2009 ble det utført 179 årsverk i reiselivet.

Når det gjelder sysselsettingen i denne sektoren, så har det vært noen svingninger fra år til år. Sesongvariasjonene er store, og bruken av deltids- og midlertidige engasjementer er høy. Antallet direkte årsverk ble redusert med 21% fra 2008 til 2009, det vil si fra 227 årsverk i 2008 til 179 i 2009.

I tillegg har reiselivet kjøpt varer og tjenester lokalt for 104 millioner kroner i løpet av 2009. Dette er en reduksjon på 20 millioner fra 2008. Tar vi også hensyn til utbetalte lønninger, så viser beregningene at reiselivet, i tillegg til de 179 direkte årsverkene, har bidradd med ytterligere 73 årsverk i avledet virksomhet.

Totalt bidro reiselivet dermed med 252 årsverk i 2009.

Ser vi på 2010, så påvirket både finanskrisen og aske-skyene fra Island reiseaktiviteten rundt om i verden. Statistikken fra innkvarteringsstedene i Longyearbyen viser imidlertid tilnærmet samme antall gjestedøgn i 2009 og 2010, både for 1. halvdel og 2. halvdel.

Kullageret på Hotelneset med Titankrana i bakgrunnen. Foto: Helene Hvedding

Annen virksomhet

Når det gjelder annen virksomhet omfatter dette all avleddet virksomhet, det vil si blant annet butikker, entreprenører, og håndverkere. Innen annen virksomhet ble det i 2009 utført totalt 464 årsverk. Dette er en nedgang på nærmere 7% fra 2008, da det ble utført 498 årsverk innen avleddet virksomhet.

Pendling

Pendling til fastlandet omfatter i all hovedsak de som går i 14-dagers skiftordning, og mange av disse har Svea som arbeidssted. De jobber dermed i Store Norske eller hos selskapets underleverandører i Svea. Det finnes ikke offisielle opplysninger om hvor stort omfang pendlingen har, men Store Norske mener den omfatter nesten 90% av deres ansatte i 14/14-ordningen. Det er rimelig å anta at forholdet er noenlunde tilsvarende for underleverandørene. Store Norske har imidlertid uttrykt et ønske om å gå bort fra denne ordningen, slik at flere av de ansatte også i praksis blir å bo i Longyearbyen.

For utregningen av avleddet virksomhet legges det til grunn at flesteparten av pendlerne har sin familie på fastlandet, og dermed bruker en mindre andel av inntekten sin i Longyearbyen. Dette er naturligvis en sterk forutsetning og ikke nødvendigvis et uttrykk for at man tror det er slik. Et helt presist anslag over pendlingens betydning vil kreve egne undersøkelser.

Fastlandspendlingen har imidlertid ikke noen betydning for bedriftens lokale kjøp, og den betyr heller ikke

noe for sysselsettingen i bedriften, enten man måler antall sysselsatte eller antall årsverk.

FRAMTIDSUTSIKTENE

Planleggingen av lokalsamfunnet, i forhold til blant annet utbygging av samfunnsmessig infrastruktur, klargjøring av nye boligområder og dimensjonering av tjenesteproduksjonen, må baseres på gode framskrivinger av behovene, slik at usikkerheten kan reduseres og forutsigbarheten øke i forhold til framtidige endringer. Behovet for gode framskrivinger er trolig større i Longyearbyen enn på fastlandet, der lokalsamfunnetes fleksibilitet er vesentlig større.

Sysselsettingen

Sysselsettingsutviklingen på Svalbard er framskrevet med utgangspunkt i anslag fra hver basisnæring på veksten i disse næringene fram til 2014. Når anslagene for alle næringene legges sammen, forventes det at sysselsettingen i Longyearbyen og Svea, inklusive studentene, vil få en reduksjon i årene framover, fra 1579 utførte årsverk i 2009 til et anslag på 1514 utførte årsverk i 2014. Med de forutsetningene som legges til grunn for framskivningen, ser vi at sysselsettingen i Longyearbyen og Svea forventes å avta med 65 årsverk, eller 4% fra 2009 og fram til 2014. For nærmere forklaring og utregning, se hovedanalysens kapittel 3.

Aktivitetsnivået i Longyearbyen er fortsatt nært knytt til utviklingen innenfor kulldriften. For kulldriften er

aktiviteten framover basert på Store Norskes egne tall. Disse tallene viste en reduksjon i antall årsverk på 13%, fra 396 i 2009 til 344 i 2014. I tillegg kommer forventet reduksjon i den avledede aktiviteten.

Aktiviteten i offentlig virksomhet har i all hovedsak vokst relativt jevnt i hele perioden fra 1991. Bortsett fra i en kort periode på 1990-tallet, da det var nedgang i aktiviteten på grunn av konkurranseutsetting, har sysselsettingen i offentlig virksomhet vokst, og ofte med minst et par prosent årlig. Gjennomsnittlig, årlig vekst i sysselsettingen har vært 0,4 % siden 1991. Når det gjelder den videre utviklingen i denne sektoren, er det i årets analyse lagt inn en forutsetning om nullvekst innen statlig virksomhet (108 årsverk), og en reduksjon av sysselsettingen i Longyearbyen lokalstyre fra 161 årsverk i 2009 til 156 årsverk i 2014. Denne reduksjonen er knyttet opp mot lavere befolkningsgrunnlag som følge av forventet redusert sysselsetting i de andre næringene.

Offentlig virksomhet og romrelatert virksomhet, forskning og høyere undervisning er i stor grad styrt av befolkningsutvikling, skatteinnngang og bevilgninger over statsbudsjettet. Reiselivet er en næring som er svært følsom for svingninger i økonomien. I gode år øker reiselivsaktiviteten, mens den avtar i nedgangskonjunkturer. Hvorvidt Svalbard som reisemål er spesielt sårbart for disse svingningene, er uvisst. På den ene siden kan det argumenteres for at det prissjiktet en reise til Svalbard ligger i, vil redusere etterspørselen når inntekten i samfunnet går ned (vokser saktere). På den annen side er reiselivsproduktene som tilbys av en slik unik karakter at de som ønsker å reise til Svalbard, reiser uansett.

På bakgrunn av dette forventes det at FoU-virksomheten (Forskning, høyere undervisning og romrelatert virksomhet) vil bli redusert fra 153 årsverk i 2009 til 145 årsverk i 2014, mens reiselivet forblir uendret med 179 årsverk også i 2014. Derimot forventes det en økning i antall utførte studentårsverk fra 119 i 2009 til 148 i 2014.

På bakgrunn av denne reduksjonen i basisaktiviteten, forventes også en reduksjon på rundt 7% i avledet virksomhet, fra 464 årsverk i 2009 til 432 årsverk i 2014.

Samlet sysselsetningsutvikling framover

Resultatene av fremskrivingen av utviklingen i sysselsettingen viser at det i 2014 trolig vil bli utført i overkant av 1500 årsverk i Longyearbyen og Svea. Det kan se ut som om vi i 2011 når et lavnivå på 1500 årsverk, og så får vi en liten stigning fram mot 2014. Fra 2009 vil dette likevel utgjøre en nedgang på 75 årsverk. Reduksjonen kommer hovedsakelig innen Bergverk.

Mye folk til stede når «Ta sjansen» arrangeres i Hiorthamn.
Foto: Grete R. Haldorsen

Arbeidsmarked og befolkning

Befolkningsutviklingen på Svalbard har to særskilte kjennetegn. Det ene er den høye turnoveren i samfunnet. Rundt 20% av antall innbyggere skiftes ut hvert år. Det andre er at de voksne som bor på Svalbard, i stor grad, er sysselsatt. Hver voksen bosatt person (over 20 år) utfører ett årsverk i gjennomsnitt. Dette er ekstremt høyt, sammenliknet med tilsvarende lokalsamfunn på fastlandet. Koplingen mellom sysselsetting og bosetting er altså sterk. Svalbard er samtidig et familiesamfunn, med barnehage, skole og andre tilbud til barn og ungdom. Dette bidrar til å gjøre samfunnet mer attraktivt også for barnefamilier, noe som er i tråd med ett av hovedmålene for regjeringens svalbardpolitikk.

FAMILIESAMFUNNET I LONGYEARBYEN

Norske myndigheter har klare målsettinger knyttet til utviklingen av de norske lokalsamfunnene på Svalbard. Man ønsker å befeste Longyearbyen som et robust og kvalitativt godt familiesamfunn. Det skal altså være et bra sted for familier å bo. Samtidig legger man ikke opp til at Longyearbyen skal være et livsløpssamfunn.

Befolkningsutviklingen

Ved utgangen av 2010 var det 1966 innbyggere i Longyearbyen. En nedgang på 51 personer fra utgangen av 2009. I løpet av de siste 2-3 årene er antall innbyggere redusert med totalt rundt 3%.

Flernasjonalitet

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Norge			1450	1507	1591	1607	1699	1708	1703	1661	1598
Thailand			49	48	52	66	64	67	89	96	90
Sverige			35	39	42	47	42	50	50	66	70
Danmark			14	23	26	26	22	22	28	33	27
Tyskland			14	20	16	26	24	30	28	26	22
Russland/Ukraina			12	13	20	34	34	37	35	43	48
Øvrige Europa			40	58	56	60	60	73	67	55	62
Øvrige utenom Europa	23	16	20	20	21	26	32	37	49		
	1502	1618	1637	1724	1823	1886	1966	2013	2032	2017	1966

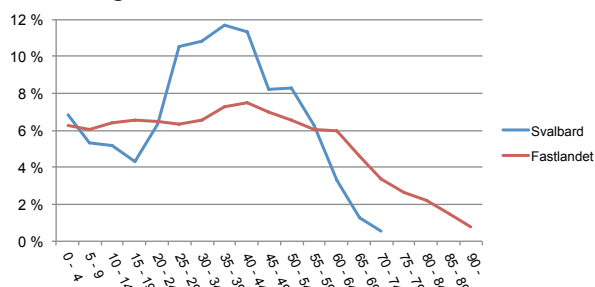
Tabell 1 Befolkning i Longyearbyen, etter nasjonalitet. Per 31.12. I tillegg til Norge, har 37 nasjoner borgere i Longyearbyen per 31.12.2009.

Kilde: Svalbard skattekontor

Mange av innbyggerne i Longyearbyen er ikke norske statsborgere, og innslaget av utlendinger har vært økende de senere årene, fra omlag 5 % for 10 år siden, til 19 % i 2010. Sammenligner vi med fastlandet, så utgjør andelen utenlandske statsborgere der 7% av befolkningen. Ved utgangen av 2010 bodde det 368 utlendinger og 1598 nordmenn i Longyearbyen. Fra 2009 til 2010 steg antall utlendinger med 12 personer, samtidig som det var en reduksjon i antall nordmenn med 63 personer. Mange av de utenlandske statsborgerne kommer fra våre nærmeste naboland, men den største gruppen utgjøres av thailendere.

Fra utgangen av 2007, da antall nordmenn var på det høyeste, til utgangen av 2010, er antall nordmenn redusert med 110 personer. Samtidig er antallet utenlandske statsborgere økt med 63 personer.

Befolkningsstruktur

Figur 7: Befolkningen prosentvis fordelt på femårige aldersgrupper. Fastlandet og i de norske bosettingene på Svalbard. Per 31.12.2010. Kilde: SSB, Svalbard skattekontor

Befolkningsstrukturen på Svalbard er svært forskjellig fra strukturen på fastlandet. Ikke minst ligger kvinnean-

delen betydelig lavere. 43 % av innbyggerne på Svalbard er kvinner, mot 50% på fastlandet. Barn og unge utgjør om lag 22 % av befolkningen på Svalbard mot 26 % på fastlandet, og andelen voksne fra 20 år til 59 år utgjør 73% på Svalbard mot 54% på fastlandet. Andelen eldre enn 60 år utgjør kun 5% på Svalbard, mot 20% på fastlandet. Dette henger sammen med at Longyearbyen ikke er ment å være et livsløpssamfunn, og er derfor ikke tilrettelagt med for eksempel sykehjemsplasser eller aldersboliger. Likevel har antall personer over 60 år økt fra rundt 60 i 2005 til 100 i 2010. Av disse 100 er 11 personer over 70 år.

Disse momentene illustrerer en rekke viktige forhold knyttet til Svalbard som bosetting. Det er et sted folk kommer for å jobbe. Selv om utviklingen har gått i retning av flere kvinnearbeidsplasser, er det fortsatt en overvekt av menn som tar seg jobb på Svalbard. Det bor en del familier på Svalbard, men den lavere andelen barn og unge kan tyde på at mange av dem som jobber på Svalbard er enslige og barnløse, eller har familie på fastlandet.

Stor turnover

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Totalt folketall per 31.12	1865	1947	2001	2055	2071	2059
Utflytting	306	382	484	506	470	383
Turnover i de norske bosettingene	17%	20%	25%	25%	23%	18%
Turnover i bedriftene i Longyearbyen	17%	16%	20%	20%	16%	12%

1) Turnoveren viser hvor stor prosent av folketallet ved årets begynnelse som flytter fra Svalbard i løpet av året

2) Tallene inkluderer bosettingene Longyearbyen, Ny-Ålesund og Svea, samt fangstfolk

Tabell 2: Turnover 1) i de norske bosettingene 2). Svalbard 2004 – 2009. Kilde: Svalbard skattekontor, LL

Det er godt å ha sola tilbake. Foto: Henriette Fagerborg

Longyearbyen er ikke et livsløpssamfunn. Man er her først og fremst for å jobbe. Dette er trolig forklaringen på at det er stor utskifting både i arbeidsstokken og blant innbyggerne. For 2006 og 2007 lå turnoveren på 20% i bedriftene, men den de to siste årene har gått nedover, til 12% i 2009. Dette betyr at av de som hadde en fast stilling i Longyearbyen ved inngangen til 2009, så sluttet 12% i løpet av året.

Når det gjelder turnoveren blant innbyggerne i de norske bosettingene, har den vært både høyere og lavere enn i arbeidsstokken. Når den er høyere, betyr det at de som flytter ut i større grad har med seg familie enn de som flytter inn, og når den er lavere, flytter det flere med familie inn enn ut. De siste årene har turnoveren i bosettingene vært vesentlig høyere enn i arbeidsstokken. Dette kan være et uttrykk for at Longyearbyen som familiesamfunn kan være i ferd med å svekkes. I 2006 og 2007 var turnoveren på hele 25%, mens den i 2009 var på 18%. I 2010 flyttet 378 personer fra Longyearbyen. Dette gir en turnover på 18 % også for 2010.

Totalt antall barn fra 0-18 år har økt fra 350 i 2004 til 421 i 2009. Fra 2008 til 2009 ser vi imidlertid en reduksjon på 36 barn i gruppen 0-5 år, men gruppen 6-18 år har en økning på 44 barn.

Når det gjelder barnehagesitasjonen har denne endret seg i 2009/2010. I 2010 ble to nye barnehageavdelinger med totalt 36 plasser, tatt i bruk. Samtidig ble rundt 30 midlertidige plasser i Formannshuset og Kullungen faset ut.

Selv om Longyearbyen ikke er et livsløpssamfunn, er det en målsetting om at det skal være et robust familiesamfunn og det legges også til rette for dette.

For 2009 er det næringsgruppene «Bergverk» og «Forskning og undervisning» som har lavest turnover med 10%, mens «Offentlig forvaltning» og «Reiseliv» har en turnover på henholdsvis 14% og 15%.

Når det gjelder helårlig aktivitet i 2009, var 91 % av stillingene i «Bergverk» faste. Den laveste andelen faste stillinger finnes innen «Forskning og undervisning» og «Reiseliv» med henholdsvis 46 % og 55 % faste stillinger. Snittet for alle stillinger i Longyearbyen, viser at 68 % av disse var faste.

Framskrivning av befolkningstall

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Barn 0 - 5 år	177	172	167	167	167	167
Barn 6 - 18 år	244	237	231	231	230	230
Voksne	1631	1589	1550	1554	1559	1564
Sum	2052	1998	1948	1952	1956	1961

Tabell 3: Framskrivning av befolkningen i de norske bosettingene på Svalbard (inkl. Ny-Ålesund). Antall innbyggere fordelt på aldersgrupper. Observert 2009. Framskrevet 2010–2014. Kilde: SSB og NIBR

Ett av hovedmålene for svalbardpolitikken er å opprettholde norske samfunn på øygruppen. Dette gjelder spesielt for Longyearbyen, der norske myndigheter ønsker å legge til rette for et stabilt familiesamfunn av en viss størrelse. Hvorvidt myndighetene lykkes i å oppfylle denne målsettingen synliggjøres blant annet gjennom

utviklingen i folketall og befolkningssammensetning.

Befolkningsutviklingen er også en viktig parameter i planlegging, blant annet for å finne riktig dimensjonering av det offentlige tjenestetilbudet. I denne planleggingen er utviklingen av barnetallet viktig, spesielt når det gjelder barnehage- og skoletilbudet. Hvor vanskelig dette er, viser blant annet siste års utvikling i barnetallet, hvor det har vært en økning i gruppen 0-5 år.

Som følge av den store gjennomtrekken i befolkningen på Svalbard, kan ikke framskrivninger av befolkningen baseres på standard befolkningsmodeller, der aldring, fødsler og dødsfall (og flyttinger) er drivkreftene. Befolkningsutviklingen på Svalbard henger imidlertid nøye sammen med aktivitetsutviklingen. Derfor er det utviklet en egen befolkningsmodell for Svalbard, der befolkningen fremskrives med basis i næringsgruppens årsverkstall, antall voksne innbyggere pr. årsverk og yrkestilknytningen til barnas foreldre.

Framskrivningsmodellen som benyttes indikerer at man kan forvente at antall innbyggere vil reduseres med i underkant av 5 %, til 1961 i år 2014. Det forventes reduksjon i alle tre aldersgruppene.

Framskrivningene er imidlertid usikre, og det er derfor også foretatt en beregning der det legges inn en usikkerhetsmargin på +/- 10 % for alle aldersgrupper. Dette gir en befolkning i 2014 på fra minimum 1765 innbyggere til maksimum 2157 innbyggere. Uansett viser framskrivninger av befolkningstallene at Longyearbyen kan fortsette å vokse. Dette vil Longyearbyen lokalstyre søke å tilrettelegge for.

Iskarneval i Solfestuka. Foto: Mari Tefre

Foto:

Forside: Stort bilde og lite bilde nr. 1 (blomster): Grete R. Haldorsen

Lite bilde 2 (gutt på snøskuter): Henriette Fagerborg

Lite bilde 3 (kulturhuset): Elin Dolmseth

Bakside: Bilde 1 (Sirkus Svalnardo): Grete R. Haldorsen

Bilde 2 (spisshus): Marianne S. Aasen

Bilde 3 (rype): Grete R. Haldorsen

Grafisk produksjon og trykk:

Lundblad Media, Tromsø

Longyearbyen lokalstyres aktivitet er definert i Svalbardlovens kapittel 5, som slår fast følgende:

Forholdene skal legges til rette for et funksjonsdyktig lokalt folkestyre i Longyearbyen, og for en rasjonell og effektiv forvaltning av fellesinteressene innefor rammen av norsk svalbard-politikk, og med sikte på en miljøforsvarlig og bærekraftig utvikling av lokalsamfunnet.

Longyearbyen lokalstyre skal drive virksomhet av allmenn interesse som har tilknytning til Longyearbyen og som ikke ivaretas av staten. Longyearbyen lokalstyre har ansvar for infrastruktur i Longyearbyen som ikke er tillagt staten eller andre.

Longyearbyen lokalstyres myndighetsområde er arealplanområdet for Longyearbyen. I dag er dette på 241 km².

Postboks 350 – 9171 Longyearbyen
Tlf. 79 02 21 50 – Fax 79 02 21 51
E-post: postmottak@lokalstyre.no
Internett: www.lokalstyre.no

LONGYEARBYEN LOKALSTYRE